

EESTI SPORDILEHT

SPORDITEADUSLIK KUUKIRI

NSV
Raamatukog.

SP, 579

1935

16. AASTAKÄIK

TOIMETANUD ALEKSANDER ADORF
JA OSKAR LÖVI

LAENUKORDU
LIIK. N. 3008-3

VÄLJAANDJA: EESTI SPORDI KESKLIIT

EESTI

Eesti ja 71830

Talimängude ja
Spordihooone
erinumber

ENSV
Riiklik Avelik
Raamatukogu

~~LAENUKOGU~~
Liik. No. 2038-3

25
S

SPORDILIENT

United Baltic Corporation, Ltd.

158, Fenchurch Street, London, E. C.

Owners of

ANGLO BALTIC LINE

maintaining a

REGULAR WEEKLY SERVICE FROM

TALLINN

TO

LONDON and **NEWCASTLE**

on-**TYNE.**

THROUGH CARGO

WITH PROMPT TRANSHIPMENT AT LONDON TO:

HULL, LEITH and **GLASGOW**

and to the MAIN PROVINCIAL INLAND TOWNS, and to

ANTWERP, BRUSSELS, DUNKIRK

also to

**U. S. A., Gulfports, Pacific Coast,
Siam, India, Australia, New Zealand,
South Africa, Palestine, etc.**

For particulars regarding freight-rates etc. apply to:

United Baltic Corporation
(ESTONIAN AGENCY — R. KINGHORN)

Tallinn, Jaani 6. Tel. 444-34.

EESTI SPORDILEHT

SPORDITEADUSLIK KUUKIRI

16. AASTAKÄIK

Nr. 1

Jaanuar

1935

Toimetaja: A. ADORF. Toimkond: mag E. Grünberg,
dr. E. Kirschenberg, A. Kleinberg ja T. Muru.

Toimeetus ja talitus: Tallinn, Raekoja pl. 9, tel. 444-28.

SPORDIHOONE PEALINNA!

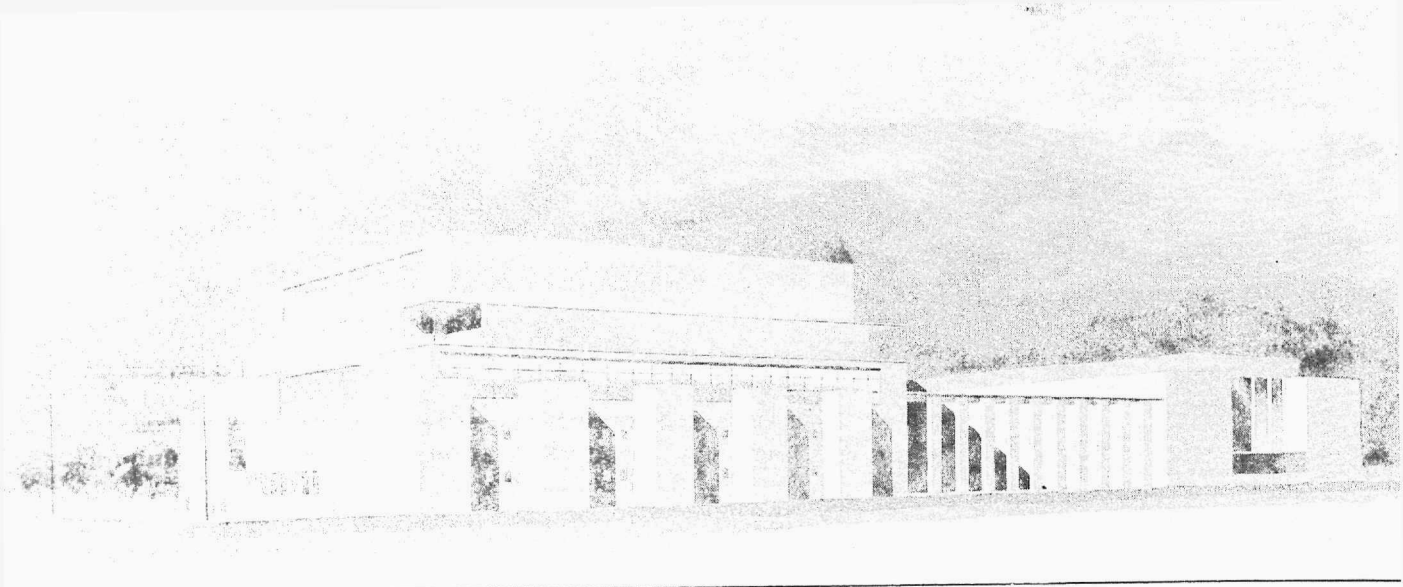
Uus aasta toob kehakultuuri-liikumises uusi üritusi ja uusi algatusi. Neist mõne kohta on juttu olnud juba läinud aasta lõpul. Tähtsaimaks pean isiklikult s p o r d i h o o n e ehitamise küsimust. Pealinn on meie spordiliikumise keskkoht ja sinna peab see hoone tulema. Spordihoone ehitamine oleks üheks eeltingimuseks meie spordi üldtaseme tõstmiseks. Usun, et sellega on kõik päri.

Mujal maailmas, Balti riikides kõige viimase ajal, on pööratud tõsiselt tähelepanu spordihoonete ehitamisele. Meil, kahjuks, pole sellel alal kuigi tähelepanuväärset korda saadetud. Puudunud on rahalised võimalused. Meie spordiorganisatsioonid kiratsevad majanduslikult, mille tõttu nende tegevuse ulatus pole saanud olla kuigi suur. Et aga siiski on küünditud märkimisvääriliste saavutusteni nii mõnelgi spordialal, siis seda tänu peamiselt sportlaslikele visadusele ja tahtejõule.

Meil osatakse asjatundlikult arvustada sportlasi. Kuid sageli ei osata aga aru saada sellest, mida sportlane vajab. Puudub suuresti see teadmine, et heatahtliku suhtumise kõrval on vaja pakkuda sportlasele s o o d s a i d a r e n e m i s v õ i m a l u s i. Eeskujulikud treening- ja võistlusruumid – need p e a v a d meil olema, kui tahame oma sportlasi võistlemas näha teiste rahvuste parimatega ja tõusta senisest paremale järjele.

Seepärast olgu uuel aastal meie ühiseks hüüdsõnaks: s p o r d i h o o n e p e a l i n n a ! Käed külge, et see vastav algatus leiaks peatset teostumist!

J. Luukas

EESTI SPORDIHOONE arh. K. BÖLAU kavandi järgi.

EESTI SAAB SPORDIHOONE

EESTI SPORDIHOONE kohta on E. Spordilehes juttu olnud kahe viimase aasta jõulunumbrites. Esmakordselt 1933. a., millal avaldamist leidis H. Gustavsoni vastav kavand, ja teiskordselt alles hiljuti — viimasena ilmunud numbris — kirjutuses *M a a i l m a p e e n i m k l u b i*. Nii ühel kui ka teisel puhul võis Eesti spordihoonest rääkida, kui kunagi kauges tulevikus vast täituvast unistusest. Nüüd, uue aasta puhul, seisame aga väga lähedal selle unistuse täitumisele. Ütleme veel rohkem: unistus on muutumisel tõsiasjaks.

Väga suured teened unistuse reaalseks muutumisel on olnud meie uuel spordijuhil K. Terrasel, kes tegelikult kogu ettevõtte hingeks. Eesti spordihoone ehitamise kohta on E. Spordilehe toimetajal olnud kolm jutuaajamist K. Terrasega. Esmakordselt, kuigi rohkem mõtteavalduste kujul, kõneles K. Terras sellest juba rohkem kui kaks kuud tagasi, millal ta äsja alles oli vastu võtnud keskliidu esimehe koha. Sellel esimesel jutuaajamisel avaldas aga esimees soovi, et kavatsusest enne laiemal avalikkuse ees ei teatata, kuni hoone ehitamise küsimus pole võtnud konkreetsemat kuju. Uue aasta alul oli toimetajal uus jutuaajamine K. Terrasega, kes, muuseas öeldult, oli vahepeal vastu võtnud veel teise tööriikka esimehe-koha, nimelt kehakultuuri sihtkapitalivalitsuse juhina. Sel jutuaajamisel sel-

gus, et Eesti Spordihoone küsimus on hakanud võtma konkreetsemat kuju.

„Kuigi me oleme kaugel spordihoone valmisest, siiski algatus on tehtud ja selle teostamiseks on astunud juba esimesi tegelikke samme,“ lausus K. Terras. Spordihoone kohta oli esimehel mitmel puhul juttu olnud lugupeetud riigivanema K. Pätsiga, kes lubab ettevõtet soojalt toetada ja valitsuse ees samme astuda kõigi parimate võimaluste leidmiseks ettevõtte teostamiseks. Olgu juure märgitud, et spordihoone ehitamine on mõeldav peamiselt riiklikult otusel. Vajaminevate summade hankimisele mujalt ei saa lootusi panna. Et riigivanem oli lubanud vastu tulla, siis oli see ühtlasi esimeseks suurimaks garantiaks ettevõtte õnnestumisse.

Ürituse teostamise peajuhtiva organina otsustati moodustada riigivanema patroonaashi all eriline komitee, kuhu kuuluvad kaks esindajat — linnapea abi A. Uesson ja ehit. osak. juhataja ins. P. Sisask — Tallinna linnavalitsusest, üks esindaja — dir. G. Ney — haridus- ja sotsiaalministeeriumist, üks esindaja — peaarhitekt K. Böla — teedeministeeriumist ja esindajad keskliidust, olümpiakomiteest ning Tallinna spordipressi klubist. Selle komitee ülesandeks on tee tasandamine ürituse teostamiseks ja hiljem moraalne tugi, kuna ehitustööde tegelikuks juhtimiseks ja läbiviimiseks moodustatakse omaette komitee.

KAUBAMAJA „SPORT“

Tallinn, S. Karja 18. Tel. 446-00

Soovitab täielises valikus
hooajaks

sporditarbeid

Jalanõude osakonnas
suures valikus igasugu

saapaid, kingi, kalosse, toakingi
ja viltsaapaid

Tallinna linnaavlituse kohta oli teada, et ta suhtub ettevõttesse väga heatahtlikult. Peale selle, et linn saab spordihoonet kasutada koolidele, võidab uue hoonega ka linna välimus, kuna ehitus elustab linna rohelist vööd.

Spordihooone asupaigaks on maa-ala Merepuiesteel, kus praegu asub linna puuhoo v. Viimane viiakse lähemal ajal teise kohta üle. Hoone püstitamise koht Merepuiesteele on eeskätt sellepärast valitud, et ta on kesklinnas ning seega kõige paremini kättesaadav hoonet kasutavale ja külastavale elanikkonnale. Teiseks, mitte vähem tähtsana, on spordihooonele kasuks linna elektriijaama lähedus. Hoonesse ehitatava basseini täiteks talveti saab elektriijaamast sooja vett. Suvel on aga kasuks mere lähedus — merevee saamiseks. Juba ülaltoodud argumentidel on hoone ettenähtud asupaik soodsaim kõigist teistest ka olemasolevatest valikuvõimalustest.

Kui suurena ehitatakse spordihooone?

„Ta peab temale rajatud nõudeid täitma võimalikult pikema ajaks,“ ütleb K. Terras. „Mõistatavalt sõltub hoone suurus sellest, palju tema ehitamiseks koguneb majanduslikke ressursse. Kuid minu seisukoht on, et ta peab olema täiesti kapitaalne töö, meie spordi

monument. Tegelikult võib ju plaanid ka sääraselt koostada, et hoone valmis ehitada üksikute osade (näit.: basseini, võimla jne.) kaupa, kuid see ei ole hästi vastu võetav. Rajamevundament kogu ehitusele ja küll me ta viieme siis ka katuse alla. Kui juba tööd alustada, siis korraga kogu ulatuses.“

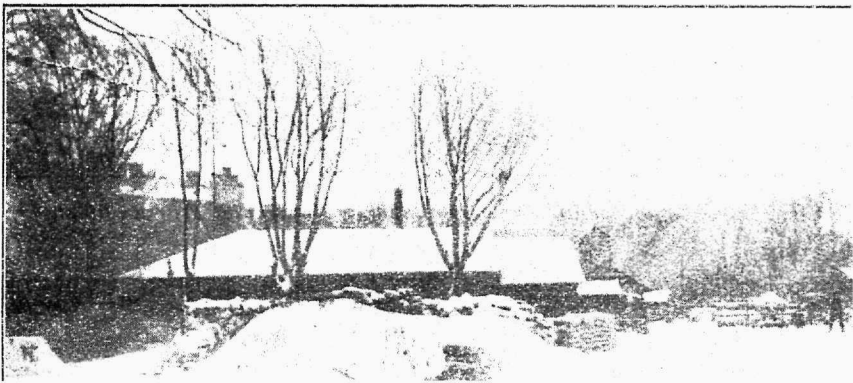
Et saada paberil ettekujutust kõige selle kohta, missuguseid nõudeid spordihooone peab täitma, selleks on palutud teedeministeeriumi peaarhitekti K. Bõlaud teha esialgsed plaaniskiitsid (vaata kirjutusele lisatud illustratsioone). K. Bõlau on suur asjatundja ehituste alal. Rohkesti välismaal viibinult on ta seal tutvunud ka spordihooonete ehitustega, nii et tal on täieline ettekujutus selle kohta, milline peab olema spordihooone. K. Bõlauga oli E. Spordilehel telefoniteel jutuajamine, milles selgus, et hoone sisaldab järgmised peaosad: basseini, võimla 1500 pealtvaataja-kohaga, tennis-hall ja foorum. Peale selle treeningu- ja muud vähemad ruumid. Endastmõistetavalt viiakse ehitatava spordihooone katuse alla ka spordibüroo, E. Spordilehe toimetuse jne. Ka Tallinna Spordipressi Klubi võib sinna ruumid saada. Ehitus tuleb kivist, raudbetoonraamistikul.

Kui kalliks läheb spordihooone?

„See sõltub sellest, kui suurena on meil võimalik hoonet ehitada, mis omakord sõltub majanduslikest võimalustest,“ oli K. Terrase vastus. „Esimised skitsid valmistanud arh. K. Bõlau on koostanud ka esialgse eelarve, vastavalt skitsides ette nähtud hoone ulatusele. Eelkalkulatsiooni järgi läheb hoone maksma 855.000 krooni. Kui see summa tundub liialt suurena, siis olgu meeles peetud, et meie tahame ehitada soliidse hoone, milles enam pole vaja täiendusi ette võtta. Igal juhul tundub mulle, et meie kavatsus pole utoopiline, vaid tal on reaalsed alused.“

Kavatsetava spordihooone täpsema hinna saab teada vast siis, kui praegu valmisolevate skitside alusel kuulutatakse välja kavandite võistlus. Millal hoonet hakatakse ehitama, selle kohta on veel varajane rääkida. Enne seatakse talle kindel alus, et siis, kui töö algab, see takistamatult viia lõpuni.

SIIA KERGIB EESTI SPORDIHOONE.
Linna puuhoo praegu.

Kes saab spordihoone peremeheks?

„See ei ole praegu kindel. Võimalik on, et juuriidiliseks valitsejaks saab vastav moodustatav sihtasutus. Kuid kes on juuriidiliseks peremeheks, see pole tähtis. Faktiliselt jääb peremeheks keskliit. Keskliit koordineerib kõigi organisatsioonide ja asutuste vahel spordihoone kasutamist.“

„Eelkõige katsume aga kõik alused luua ehitamise alustamiseks. Härra riigivanem on lubanud majandusministriga selgitada majanduslikku külge. Neist läbirääkimistest selgub palju. Usun, et spordihoone ehitamise küsimus pole selleks üles võetud, et teda uuesti maha matta. Olen püüdnud kõik teha kavatsuse teostamisele asu- miseks.“

Nende lausetega lõppes teine jutuajamine. Kuid vaevalt möödus sellest nädal, kui järgnes kolmas ja ühtlasi kõige rõõmustavam jutuajamine.

„Hea tähe all on alanud meie üritus,“ teatas K. Terras. „Härra riigivanem on palunud neljapäevaks, 24. jaanuariks, spordihoone komitee oma juure nõupidamisele. Ühtlasi on selgunud, et vabariigi valitsusel on olemas spordihoone ehituse finantseerimise võimalusi. Riigivanema ja majandusministri vaheline nõupidamine on kannud vilja. Lahtised on esialgu finantseerimise vormilised küsimused, kuid needki loodetavasti leiavad head lahendust komitee neljapäevasel koosolekul. Seega meie ka-

FOTO-ATELJEE

Parikas
TALLINNA

KUNINGA 1

ATELJEE AVATUD:

MAITSERIKKAD
PILDISTUSED

K. 9-5, PÜHAP. K. 11 2

vatus on nihkunud täiesti reaalsele alusele,“ lõpetas K. Terras.

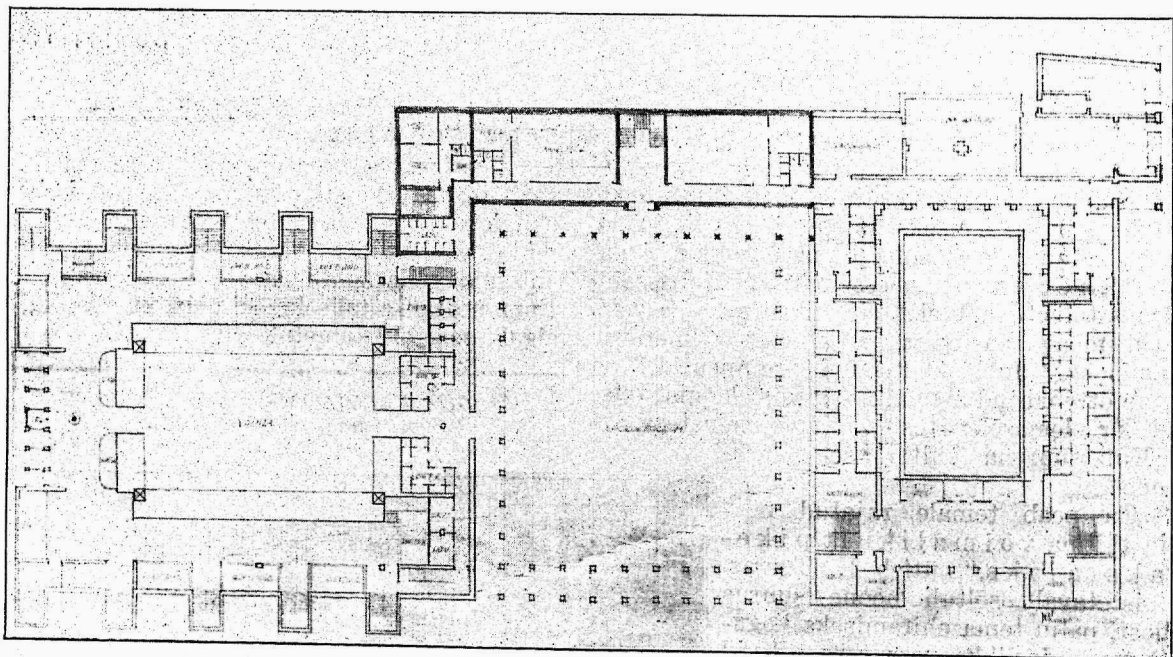
Nii oli üldjoontes see Eesti spordiliikumise kõigi aegade rõõmsaim jutuajamine. Ta ei olnud üksnes jutuajamine, sest selle varjul võis tunda ka tegude ajamist.

Uus aasta algab rõõmsalt. See, mida E. Spordileht 1933. a. lõpul nimetas uue-aasta unistuseks, on täitumas tänavusel uuel-aastal. Tiivustagu see teade meie sporditegelasi senisest energilisemale tööle. Sportlased lumeteedel ning väljadel ja radadel, püüdke ka teie tänavu veel suurematele savutustele. Olgu teile eeskujuks see suursaavutus, mis täitub võib-olla juba homme.

Meil ei tarvitse enam millegagi häbeneda oma naaber- ja teiste rahvuste ees. See, mis meil veel puudub, selle saavutame usus oma heasse saatusesse, oma ettevõtete ja ürituste menusse.

Jõudu!

A. Adorf.

Spordihoone alumise korra plaan. Valmistanud arh. K. Börlau.

LEOPOLD TÕN SON

Ootamatult, nagu väik selgest taevast, tabas Eesti spordiperet suur kaotus. Oma parimas meheas, saanult alles uueaastapäeval 57-aastaseks, lahkus viis päeva hiljem äkilise surma läbi meie spordiliikumise suurim juht Leopold Tõnson.

Läinud aasta jõulukuu keskpaiku haigestus L. T. grippi. Toetudes oma karastatud organismi vastupanuvõimele ei pööranud ta gripile suuremat tähelepanu. Kuid mittearvestamine selle salakavalal iseloomuga haigusega osutus saatuslikuks.

21. XII 34. ründas haigus seni tervet südant nii rängasti, et haiglaravi osutus möödapääsematuks. Haiglas paranes haige seisukord niivõrd edukalt, et arstid haige soovile — jätkata ravimist oma kodus — vastu tulid. L. T. lahkus haiglast 5. jaanuari õhtul kell 8 ja varsti kaisutas ta kodus oma ülihellalt armastatud 7-aastast tütrekest. Umbes kella 1/29 ajal telefonieris mulle kadunu abikaasa: „Leo hingamine on veidi raskendatud“. Arvasin tegemist olevat jälle nägemise erutuse tagajärjega, kuid juba 5 minuti pärast järgnes alarm: „Leo on suremas“ ja kohalejõudnult jäi mulle kurvaks kohuseks sulgeda oma sõbra laengeid igavesele unele. Äkiline südame tromboos oli väkkuirelt oma töö teinud.

Noorte poistena kohtasime esimest korda, kallid unustamata sõber, Schnelli tiigi uisuteel. Spordivaim ja ühine huvi spordi vastu lähendas meid sõpradeks. Paar aastat olime lahutatud spordikaaslased. Tol ajajärgul ei leidnud Tallinnas spordi jaoks veel midagi peale koolivõimlate ja talviste uisuteede. Kuid see meid ei heidutanud — vaba loodus ja meri olid meile harjutusväljadeks. Juba siis, noorukesena, olid Sina oma initsiatiivivõime, leidlikkuse ja energiaga juhi osas noorte sportlaste peres.

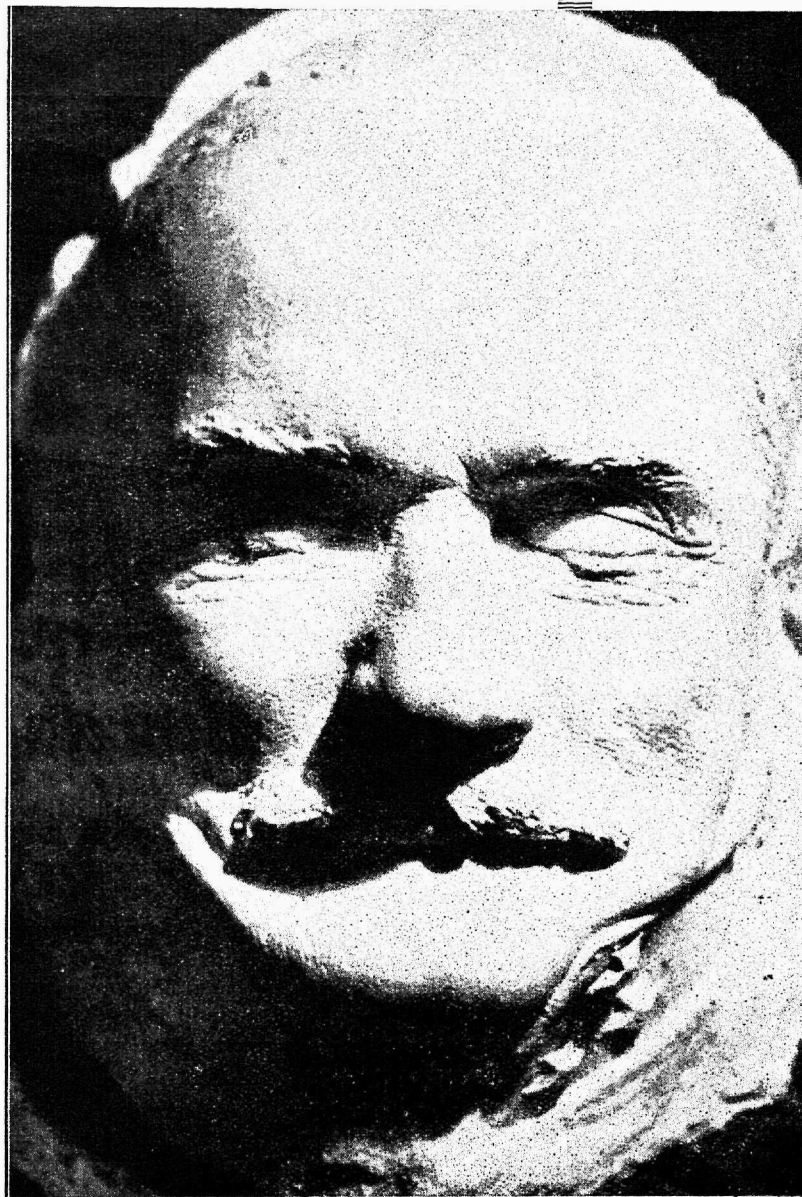
Kui meie umbes 30 a. möödumisel uuesti kohtusime, üllatasid Sa mind oma noorusliku kehalse ja hingelise värskusega. Aastad olid Sind täismeheks muutnud, kuid elavad, läikivad silmad, elastiline kõnnak ja vaimne elevus olid endised, ainult karastatud elutormides. Sellepärast ei üllatanud mind Sind kohata kui suurte teenetega vabadusvõitlejat ning kui suurte teenetega ühis- ja seltskonnategelast. Ja ehk küll Sinu jõudu jätkus igale poole, oli Sinu lemmikalaks Eesti spordi liikumine.

Sinu deviisiks oli eestlus, mille all Sa mõistsid meie rahva arendamist rahvatervikuks, natsiooniks. Alles siis muutub Eesti tõesti vabaks ja tema tulevik kindlaks, kui meie rahvas tahab ja jõuab puhastada oma esivanemalt — vikingeilt pärandatud vaimset ja kehalist kuldla võõrpärasest pahnast ja orjavaimust, mis saatuslike aastasadade vältel oli kuhjunud sellele kullale, ja iga eestlane omab kehaliselt, vaimselt ja hingeliselt taseme, mis on rajatud selle kulla alusel arendatud rahvuskultuurile.

Selles vaimus töötasid Sina ka Eesti spordiliikumise allal, alati liikumise huvides, mitte kunagi isiklikes huvides.

Sinu üheks suuremaks teeneks on meie spordiliikumise ellukutumine, selle organiseerimine ja praegusele kõrgusele viimine.

Seda tegevust kroonisid esimesed Eesti Mängud,

SUURE SPORDIJUHI SURIMASK.

mille teostamine võimalikuks osutus peamiselt Sinu tahte ja tegujõu läbi.

Olid ju Sina nende Mängude idee ülesvõtja ja Sa ei kaotanud usku edusse ka siis, kui peagu kõiki Sinu kaastöölisi valdas kahtlus ürituse edusse. Üle kuue aasta veeretasid Sa oma mõtteis seda üritust, kavalikult valmistasid ette instruktorite kaadrit ja surusid lõppeks oma tahte läbi ja viisid Mängud nii edukalt lõpule, et ka Sinu vastased olid sunnitud tunnistama Sinu suurt juhti.

See, mida Sa Eesti Mängude — Eesti spordipere suurparaadiga — tahtsid saavutada, saavutati: ühiskonna ja seltskonna huvi ja arusaamine spordiliikumise tähtsusest oli senisest suuremal määral äratatud.

Eesti on Sinu kaotanud ühe oma parimatest poegadest.

Eesti sportlaspere leiab oma silmapaistvaima suure juhi kaotust, juhi, kellele vääriolist asetätjat raske leida.

Nii, kuidas Sa elus kaasakiskuvalt mõjusid, nii elab eeskujuna mälestus Sinust. Olid igati täis-mees — vikingite vääriiline võsu. Sina, kes Sa elus puhkust ei tunnustanud, hinga rahus!

Dr. H. Kukk.

-meil esmakordsed ja enneolematud

2.—3. veebr. üle kogu maa suurt sportimist lumel ja jääl

Hoog on sees! — seda tunneb kogu meie sportlaskond. Tegevsporlaste arv on järjekindlalt suurenemisel, sportlik mentaliteet on üldisemalt oma-seks saamisel, spordijuhid on kiindunult ees vedamas ja ühele suuremale ettevõttele järgneb mitte enam teine, vaid juba kaks korraga!

Eesti Mängude järele on nüüd suurte ja võimsatena ees Eesti Talimängud ja Spordihoone. Käesolevas kirjutuses peatume lähemalt Talimängudel.

See on ammugi selge, et kliimaatiliste olude tõttu sportimiseks vabas õhus meil puuduvad eriliselt soodsad eeltingimused. Suvi ja tali — need mõlemad on meil lühikesed, pikad on meil aga need kaks ebamäärast aastaaega, mis eraldavad suve kulminatsiooni talve omast. Vabaõhu-sportimisel oleme meie juba leidnud suvispordi kontsentratsiooniaja, kuid seni on see kindlamana puudunud talve kohta. Väga olulisi ja raskelt ületatavaid raskusi selle talvise kontsentratsioonipunkti ehk, teisiti nimetatult, talvise kõrghooaja fikseerimisel on valmistanud meie kidur talv. Kuid hoolimata kõigest looduslikest takistustest on meil hoog suusatamiseks otse spontaanne. Võiks öelda, et talvest püütakse nagu välja pressida viimnegi külma-, lume- ja jääraasuke — kõike seda talvesportide harrastamise võimaluste suurendamiseks.

Talvesportidest on meil Eestis vanimaks uisutamine; tal on meil juba 27-aastane iga. Kuid seejuures ei saa öelda, et uisutamine meil oleks olnud rahvaspordiks säärasel määral, nagu seda on suusatamine juba praegu. Talvespordi ja eriti suu-

satamise võimsat esiletõusu võiks seletada, nagu tundub, peamiselt just mentaliteedi üldisema muutumise ja ümberkujunemisega.

Tung loodusesse ja loodusrikkusesse, seal koduneda ja end tunda Looduse Lapsena või Isandana, selle taotlemine on kõikjal suurendanud ja suurendamas sportlaste arvu otse lugematult. Varemalt, võiks öelda, kardeti koguni suve, talvest hoopis kõnelemata. Oldi niivõrd väikekodanlik, niivõrd eelarvamiste ja sellega ühtlasi ka jõuetuse kütkes, et inimene oli otsekui kaotanud suure osa oma olemusest ja elurõõmust. Suvist rannaelu, nagu see praegu on endastmõistetav, meil eelmise põlve ajal kuigi palju ei tunduki. Ka suvi oma puhkuse, kosutuse, elurõõmu, terve ja spordiga oli tol ajal veel võoras! Nüüd on eelkõige sportlased ja seejärele rahvas üldiselt tunginud suvesse, suvi on nii-öelda võidetud, kuid talv — see ei ole veel täieliselt võidetud, talve võidame tänava Eesti esimeste Talimängudega.

Talvine külm ja pakane — see oma tõelisuseski on suurel määral meeoleu pehmuse kujutelm, eriti aga meil, kus pakase käreduusest saaks juttu olla ainult asja huvitavalt kohutavaks tegemise püüdel. Uuesti ja veel kord: sportlase mentaliteedi juures meie talv on pehme, koguni liigagi pehme. Mitmelgi aastal on meie talv surnud vaevalt väljatulnuna munast — udusulgedes kanapojukesena.

Kui nüüd meil tuhanded ja tuhanded suuskadel liuglevad mäenõlvadest alla, mööda lumelagendikke, et jälle tõusta nõlval, siis — küsige! — kuipalju nendest kardab talve ja tunneb külma? Vastuseks saate, et tihti on liigagi soe, soolast

higi juba ülearu rohkesti valgub laubalt alla, nii et silmadessegi satub soolakibedat.

Tavaline kodanik, selle mõiste vanaemaegses käsitluses, võitleb meie talve ja selle külma vastu riietusega ning oma paksu vati juures ohkab veel siiski, et külm on üdini tungiv. Kuid sportlase suuskadel liueldes ei ole mingiks niisuguseks riidepakiks, vaid tema valitseb ilma üle, reguleerides oma liikumisega, et ilm on talle mõnus — seda viimast meie käredamagi pakase juures.

Rahva elu on meil kehakultuuri seisukohalt vaadatuna kaua aega olnud umbne. Tähtsa pöörde paranemiseks sel alal töi spordi populaarseks saamine — seda eriti suveperioodil. Seega saab keha nüüd põhjalikuma ventilatsiooni vähemalt ühe korra aastas — suvel. Kuid sellest ühekordsest n.-n. ventilatsioonist on vähe. Põhjalikku ventilatsiooni peaks olema vähemalt kaks — üks kord suvel ja teine kord talvel. Siis, kõneldes laialdasemate hulkade seisukohalt, kevade tulek ei tunduks enam nii rammetuks tegevana, ei oleks enam seda otsekui põhjaliku ja lõpliku väsimuse tunnet, mis alateadliku

võimsusega nõuab suvel kehale lähemat, loodusele ja tervisele lähedasemat elu.

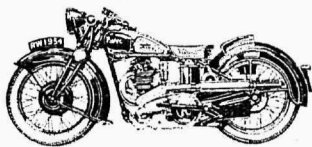
Talvel välja — suuskadele! Tagajärjeks sellele on, et teie tunnete, et ka talvel on võimalik suvitada ja pealegi väga hästi suvitada. Sest suvitamine, see ei tähenda üksnes suve, vaid sellest ajamõistest suuremalgi määral on ta tegevus, mis tähendab värskendavat puhkust, tervise kosutamist ja tugevdamist. Suusatamine, see „suvitamine talvel“, on võrdlemisi kättesaadav kõigile. Pealegi kõneleb suusatamise heaks see asjaolu, et suusatamise äraõppimine lihtsaval kujul ei nõua palju aega. Pärast kahe nädalast algõppimist võib sõita juba rahuldavalt. Kui teie alles pärast seda, kui olete külastanud Eesti Talimängusid, hakkate suusatajaks, jõuate veel tänavu tunda rõõmu ja tervislikku kosumist korralikust liuglemisest lumel. Teie tunnete, et suusatamine, see on tõesti omapärane ja väärtuslik „juule lumelaudadel“, nagu suusaentusiastid oma ala on nimetanud.

Suusatamine meil on praegu tõusmas mitte niipalju võistlusspordiks kui rahvaspordiks. Lühike talv ühes ebasoodsate ilmastikuoludega, nagu seda juba korduvalt märgitud, osutub piduriks meie suusaspordi tippsaavutuste edule. Meie suusavõistlejad parimalgi puhul ei saa arvestada rohkem kui kahe-kolmekuise hooajaga; põhjamaal on see aga vähemalt kaks korda pikem. Suusatamine, vähemalt nii pea, meil ei saa kujuneda sääraseks võistlusspordiks, millel meie suudaksime saavutada kõrge rahvusvahelise klassi resultate. Küll on aga kindel see, et meil omavaheline konkurents suudab kujuneda pinevaks ja huvitavaks, eriti seda nendel eeltingimustel, mida omavad 2.—3. veebruaril ülemaaliselt korraldamisele tulevad Eesti esimesed Talimängud.

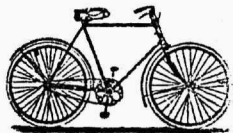
Juba mitu talve taotletakse meil teostada põhimõtet „kõik suuskadele!“. Ja iga talvega on lähemale jõutud selle põhimõtte teostumisele. Tänavu,

Rudge on kõigi maade mootorsportlaste lemmik.

Ületamatu teelasumine, suur kiirus, elastiline tugev mootor ja äärmine usaldatavus on sadade võitude põhjuseks kogu maailmas.

Ostes
R U D G E
veendute ka Teie tema headuses.

Jalgrattad
kõrgeima kvaliteediga
WANDERER,

BRENNABOR,
SWIFT ja HOPPER

Tugevad, kerge jooks ja elegantne varustus.

K/m. Lier & Rossbaum

Tallinn, Viru tän. 7.

O-ü. Hiiu-Kärdla Kalevivabrik

„K. ja E. Ungern-Sternberg“.

VABRIK: Kärdlas, kõnetr. 13, telegr.-aadr.: „Tuchfabrik“ — Kärdla.
JUHATUS ja | Tallinnas, Tatari 21-b, kõnetr. 461-59 (kontor) ja
LADU: | 305-59 (ladu); telegr.-aadr.: „Dagotuch“ — Tallinn.

Valmistab tuntud kõrges headuses palitu-, mantli-, ülikonna-, kos-
tüümi- ning kleidiriideid ja kaleveid, kaitseväe-, kaitseliidu- ning
ametnikkonna mundriideid, voodivaipu, suurrätikuid ja vaibalõnga.

Saadaval parimates ärides üle Eesti.

Eesti Talimängude korraldamisega, on kavas erilisel
suur ja väljapaistev üritus selle teostamiseks.

Üheks vahendiks suusatamise kujundamise rah-
vaspordiks on suusamärgivõistluste kor-
raldamine. Möödunud talvel säärased võistlused
leidsid elava osavõtu, ja on kindel, et tänava osavõtt
nendest võistlustest kujuneb veelgi elavamaks. Läi-
nud talvel, on meele tuletada, oli osavõtjaid suusa-
märgivõistlustest 1500 ümber, kusjuures kõige agara-
mateks märgivõistluste korraldajateks olid Viru- ja
Viljandi maa organisatsioonid.

Suusatamise kõrval tänavusest peale asetatakse
eriline rõhk suusahüpete harrastamisele.
On kindel, et Talimängude suusahüppevõistlused kuju-
nevad meil tusedamateks kõigist meie suusahüppajate
senistest esinemistest. Tuletame meele, et O. Velde-
man l. a. Salpausselä mäelt sooritas 38-m-lise hüppe
ja meie suusahüppajate kaader on aasta kestes tundu-
valt suurenenud. Ei ole kahtlust, et Talimängude ajal
meie suusahüppajad lendavad läbi õhu nii kaugele kui
Mustamäe hüppemägi seda võimaldab.

Välismaiste kogemuste põhjal on märkida, et suusa-
võistlustel pealtvaatajatele peagu kõige rohkem huvi
pakkuvaks alaks on just suusahüpped. See on eriline
spordiala, mil välismail on juba käes hiilgav olevik,
kuid seejuures veelgi võimsam tulevik. Meil suusa-
hüppesport tänavu sooritab oma esimesi julge-
maid hüppeid, mis eeldustekohaselt peaksid kuju-
nema üheks kõige paelumaks osaks Talimängudel.

Mida enam Eestist põhja poole, seda enam on ini-

mene lahutamatu suusast. Seetõttu on mõistetav, et
Norras, näiteks, suusk esineb linnavappideski. Suusa-
vappe omavad Norras kaks linna: Skieni linnal on
vapiks paar suuski ühe suusakepiga, Lillehammeri
vapiks on keskaegse suusataja kuju.

Eestis seni eestlane ja suusk ei ole veel täieli-
seks talitervikuks, kuid meie oleme järjest
suuremate ja kindlamate sammudega teel selle saavu-
tamisele.

Suureks etapiks sel teel on Eesti Talimängud.
Suvised Eesti Mängud olid meie sportlaskonnale suur-
teks pidupäevadeks, millele sarnanevateks taha-
vad kujuneda ka Talimängud.

Eesti Talimängude kahel päeval — 2. ja 3. veebr.
— liigutakse üle kogu maa lumel ja jääal, võrra-
tult suuremas ulatuses kui seda on tehtud varemalt,
Eelolevad talispordi pidupäevad peavad saavu-
tama võidu juba üksnes oma laiaulatuslikkusega,
kõnelemata võistlejate eneste innustatud elamustest.
See on meil talispordi alal esmakordne ja en-
neolematu, et tuhanded ja tuhanded meie kodumaa
keskustes tulevad kokku talisportlastena.
Spordivaim peab talvelgi elevust ja rõõmu sisendades
tungima ka kõige loiumatessegi ja tardunumatessegi.

Eesti Talimängudel avaldub spordivaim ja pidu-
tunne säiligu samaselt innustavana nagu see on su-
viste Eesti Mängude jäagiks.

Eesti Talimängudel on ühine eesmärk Eesti Män-
gudega — nimelt see, et kogu rahvas võtku nendest
osa, kõik tulgu kaasa! **Toomas Kivi.**

Jalgratturi talitreeningust

H. Peterson

Veergudepikkusi artikleid on kirjutatud kerge- ja raskejõustikust, talispordi aladest, käsi- ja jalgpallist, tennisest, vee-, laske- ja mootorspordist, kuid kuhu on jäänud sellest nimestikust rattasport — spordiala, mis meil mõned aastad tagasi näitas tõusu tendentsi ja mis selle hoo edasi arenedes oleks jõudnud vähemalt naabermaade — Soome ja Läti — tasapinnale? Kahjuks peab siinkohal leppima tõsioluga, et rattaspordist kuuleme ainult siis siin-seal mõne mõtteavalduse, kui tegemist on selle spordiala mahakiskumisega. Nii näiteks pole viimasel ajal rattaspordist kuulnud muud kui seda, et Tallinna velodroomi tahetavat maha lõhkuda ja asemele ehitada jalgpallivälja! Kelle kõrvu on aga kostnud midagi sellest, et meie rattasportlased talvel treenivad ja valmistavad eeloleva hooaja vastu?

Ja nüüd edasi.

Jõuame tähtsama küsimuse juure: kes on meie rattaspordi tagurpidimineku süüdi? Peab ütleva, et otsest süüdlasest on raske leida. Rattasportlaste vastus kõlab järgmiselt: meil pole juhti ega treenerit, seltsid ei hooli rattaspordist kõige vähematki. Ja neil on kindlasti õigus. Meil pole tolle spordiala juhti, asjatundlikku ja kogeenut. On vaid vanad ja ennast-täis „Petrogradi sõitjad“, kes ütlevad noorte kohta umbes nii, „et mis teie ka olete, aga vaata, kus Petrogradis sõideti rekorde.“ — „Aga kuidas te sõitsite ja treeneerisite?“ küsivad noored. Kehitatakse õlgu. „Sai rängalt kihutatud,“ vastatakse. „Kui treeningul olime, siis ajasime oma 100 km maha. Tee ääres tegime veel oma väikesed napsid ka...“

Nii kõnelevad vanemad sõitjad, kes peaksid olema noorte õpetajad. Sellest järgnevalt on võimatu ette kujutada, et meie noored õpiksid oma eelkäijailt treeningumetode ja sõidutehnikat. Nad peavad seda lejutama ise, uurides ja puurides, ning satuvad seejuures sageli eksiteele.

Et noorile rattasportlasile treeningu kohta pealiskaudsemaidki näpunäiteid anda, selleks olgu alljärgnevad read.

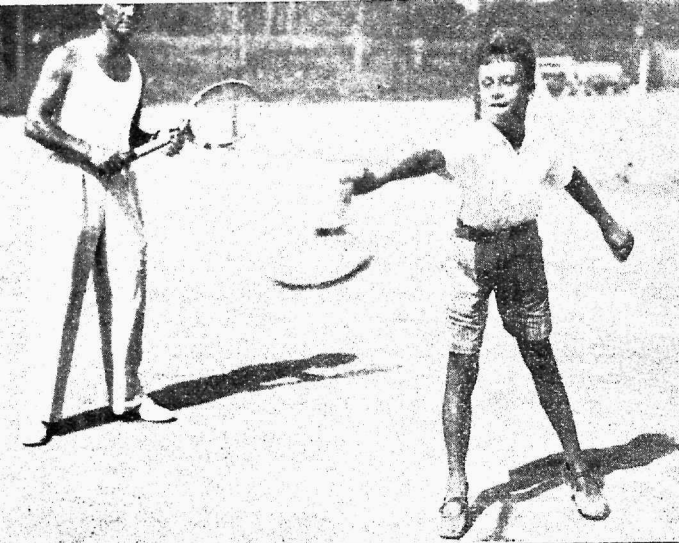
Iga tegev rattasportlane peab arvestama seda, et tal on võimalik häid tagajärgi saavutada siis: 1) kui tal on selleks füüsilisi eeldusi; 2) kui tal on hea ratas ja 3) kui ta on hästi treeninud. Ühe sõnaga: rattasportlase n.-õ. moodustavad: m e e s, r a t a s j a t r e e n i n g. Ühe nimetatu puudumisel ei saa rattasportlastest kunagi heasse klassi kuuluvat sõitjat. Et meil mehi ja häid rattaid on, selles pole kahtlust. Kuid et meil puudub korrapärane treening, see tähtsaim rattasportlase ettevalmistuses, see on ka täiesti kindel ja sellest tulebki kogu rattaspordi tagurpidimineku. Miks on Läti jalgratturid meist mitme klassi võrra ees? Kahtlemata sellepärast, et neil on hästi organiseeritud seltsid ja tublid treenerid, kes mehi oskavad välja koolitada ja nende vigu välja harjutada.

Meie rattasportlaste suurim viga on see, et talvel

viibitakse rahulikus uinakus. Kevadel võetakse ratas ja hakatakse kihutama. Mõistetavalt ei saavutata selle kihutamise palju, sest keha on läbi töötamata ja kergesti tuleb üks kui teine füüsiline rike. Isiklikult harastan talvel tublisti sihtvõimlemist ja teen nõõrhüpeid, mis teevad keha ja jalad painduvaiks ja tugevaiks. Kevadel rattale minnes olen kindel, et ei tule jalalihaste rebenemist, pisteid ega mõnd muud kehalist defekti. Heaks talviseks treeninguks pean ka uisutamist, sest olen tähele pannud, et Läti parimad sõitjad on peagu eranditult head uisutajad. Uisutamine tundub samasuguse rebimisena nagu rattasõidul spurtimine. Kevade poole talve võib harrastada vähesel määral maadlust, mis teeb keha füüsiliselt tugevamaks ja vastupidavamaks. Pärast treeningut ei tohi kunagi unustada minekut duschi alla või sauna. Hea on ka massaash, kuigi selle muretsemiseks puuduvad suuremal osal rattasõitjail võimalused.

Kevadel, lume kadumisel, tuleb ratas korda seada: hästi ära õlitada; kui on uus kett, siis see sisse sõita jne. Teede tahenemisel algavad pikemad treeningmatkad, mis võivad vahete-vahel ulatuda kuni 100 km-ni. Treeningsõiduks kasutatagu vahelduvat maastikku, mis on huvitavam ja ühtlasi ka raskem. Pikki treeningsõite ärgu sooritatagu kunagi asfaldil või velodroomil. Seal tehtagu ainult kiirustreeningut. Pikemate sõitude kestes tuleb oma äranägemise ja jõu kohaselt sooritada sagedasi spurte, mis võistlustel väga tähtsad. Sageli olen näinud, et noored sõitjad panevad treeningul sadula liig kõrgele, patustades seega oma jalalihaste vastu. Treeningul võib sadul olla alati madalamal, kuid võistlusel pandagu ta kõrgemale. Kuid siiski nii, et jalad ulatuvad parajasti pedaalidele ja on tunda, et säärelihased parajalt välja pingulduvad. Ka meeldib kogeenumail sõitjail suur ülekanne tagumisele rattale, mistõttu loodetakse hästi jõudsasti edasi saada. Tõeliselt on see aga enese petmine. Mees kurnab ja pumpab oma jõudu ja peab ikkagi alla andma teisele, kes pidas silmas parajust. Minu arvates on paras ülekanne 3¹/₅, mida ka algajad rattasportlased võiksid silmas pidada. Lõppeks koputan veel kord kõigile südamele, et pärast iga pikemat treeningsõitu, milliseid võib sooritada paar korda nädalas, mindagu sauna või pestagu ennast hoolega puhtaks.

Meie rattaspordi tulevik on praegu võrdlemisi tume. Oma ja teiste jalgrattasportlaste rõõmuks olen kuulnud, et velodroom meil alles jäetakse. Momendil on asjasutatud Tallinna Jalgratta Klubis 30—40 noort jalgratturit, kellest nii mõnelgi on eeldusi jõuda rahvusvahelisele tasemele. Antagu neile tubli treener, kes neid õpetaks ja juhataks ja kelle vastu neil on respekti. Antagu neile kasutada võimla talviseks treeninguks ja ettevalmistamiseks peatselt algava hooaja vastu. Ainult siis võime loota oma väljasureva jalgrattaspordi uuestisündi.

Noorelt peab hakkama tennist õppima. Tõdustur K. Peltseri 9-aastane poeg RALF võtab tennise-õppust B. LEPPIKULT.

VÄLJALÖÖGI TÄHTSUSEST

B. Leppik

Võib öelda, et 90% tennisematschidest võidetakse heade väljalöökidega tõttu. See näitab, kui suur tähtsus on headel väljalöökidel. Seda on tunnud kõik maailmakuulsad mängijad ja seda teavad ka kõik treenerid, kes sellepärast mängu õpetamisel suurt tähelepanu pööravad eeskätt väljalöögile.

Matschi eel loosimisel valitakse tavaliselt ikka väljalöök, loovutades vastasele väljakupool valimise. Kuid kui väljakupool annab erilisel suuri soodustusi, kas päikese, suure tuule või n. e. tõttu, siis eelistatakse väljalöögi valimisele siiski soodustust pakkuvat väljakupoolt, sest viimasel võib saavutada väljalöökidega puhul mängu otsustavat edu.

Väljalöögi omamisel on see suur tähtsus, et 1) edu saavutamiseks võib vastasele lüüa tugeva, raskelt pärereitava palli või 2) asetada vastast tagakäe-kaitsele. Kui väljalöök ei ole küllaldaselt arenenud või ei ole väljalööja küllaldaselt teadlik heade väljalöökidega tähtsusest, siis võib ta kaotada väljalöögi puhul punkte, mida hiljem raske tagasi võita.

Hea väljalöök võrdub enesekindlustamisele õnnetuste vastu. Ta ei ole ainult palli mängu viimine, vaid ühtlasi ka pealetungi pall. Kergem on geimisid võita oma väljalöögi puhul. Suure teadlikkuse ja plaanikindlusega tuleb vastast väljalöögi omamisel atakeerida ja häirida.

Väljalöök ei tohi olla alati ühesugune, vaid varieeruv löögi tugevusest ja suunalt, kuhu pall lüüakse. Varieerumine löökidega on selleks, et asetada vastast olukorda, kus ta kunagi ei ole ette teadlik, 1) kui kõva tuleb järgmine väljalöök, 2) kuhu võtta positsioon, 3) kuidas hoida reketit käes, 4) kuhu pall võiks hüppata jne. Kuidas iga järgmine väljalöök vastasele võimalikult ebasobivalt sooritada, selle üle peab kiiresti otsustama. Paljudel mängijatel on igaks matschiks

ette välja töötatud skeem, mille järgi väljalöökidega varieerida.

Veel väljalöökidega varieerimiseks on positsiooni valimine, kust igakord väljalööki sooritada. Edasi lennukiiruse andmine pallile, keeri sissepanemine ja arvestamine sellega, kuhu vastane positsiooni on harjunud võtma väljalöögi puhul. Nii on väga palju variatsioone, kuidas väljalöögiga vastast häirida ja teda segadusse viia. Vastane on iga väljalöögi puhul teadmatutes, kuhu pall tuleb. See sunnib teda üle kiirustama ning seega vigu tegema.

On mängijaid, kes varieerivad ainult kaht liiki väljalöögiga. Üks on tugev ja järgmine löigatud pall. Sel puhul kohaneb vastane kiiresti väljalöökidega vastuvõtmisega ja väljalööjalt on röövitud ta ülesanne: edu taotlemine väljalöökidega. Ükski mängija ei tohi oma käest lasta libiseda säärast trumpi. Initsiatiiv võitmiseks on väljalöökidega varieerimises.

Tähtis on ka, kuhu väljalööja võtab positsiooni pärast iga väljalööki. Kui iga mittelöigatud väljalöögi puhul joostakse ette või löigatud palli puhul jäädakse taha, siis harjub vastane kiirelt väljalööja kohavõtmisega ja teab suunata palle just kaitsmata väljakuosale. See on õieti taktika küsimus. Võrku jooksmise puhul pole pall kindlasti kõvasti löödud, küll aga tagajoonel jäämise puhul. Selle tingib juba liikumistehnika, ja kui vastane oskab kiirelt kontrollida, kuhu väljalööja võtab positsiooni, siis võib ta ette aimata löögi tugevust ja iseloomu ning vastavalt sellele platseeruda.

O.-Ü. „ESTO“

TALLINN,

PIKK TÄN. 47.

TEL. 444-22.

KÕIK SPORDITARBED

täielises valikus soodsate hindadega.

LEOPOLD TÕN SON

EESTI OLÜMPIA KOMITEE
EESTI SPORDI KESKLIIT

KAS KA MEIE JALGPALL UUELE TEELE ?

Eesti Spordilehe novembrikuu numbris pikemalt käsitatud küsimus „K ü m m e meeskonda liiduklassi!“ näib provintsis olevat vastukõla leidnud. Selle küsimuse positiivse-poolseks lahendamiseks on juba aktiivsust avaldanud Narva ja Tartu klubid. Peale selle on saabunud teateid, et ka Türi tahab pretendeerida pääsemisele liiduklassi.

Kui mitte rohkem, siis tuleb oodata vähemalt seda, et küsimus võetaks kõne alla jalgpalliliidu esindajatekogus. Ka seegi, kuigi ilma otsekoheste tagajärjekuseta, oleks samm edasi, olgugi et mitte suurem kui üksnes kukesamm.

Eelmises kirjutuses oli toodud mitmesuguseid põhjendusi ja näiteid liiduklassi meeskondade arvu suurendamise heaks. Toome nendele siin veel lisa. Nimelt tuleb uudisena teade, et ka Austrias ollakse uuel teel — jalgpalli raskuspunkti tasakaalustamisel provintsi huvides või, õigemini öelduna, laiemal kandepinna rajamisel Austria jalgpalliklassile.

Austria jalgpall sai viimati lüüa Ungarilt, enne seda ta Viinis ei suutnud võita Tšehhoslovakkia ja kevadel maailmameistrivõistlustel ta ei suutnud mängida kuigi väljapaistvat rolli.

Kas tähendab see Austria jalgpalliklassi langust? Sellele vastatakse Viinis, et asja käsitlemine sääraselt — Austria jalgpalliklassi langusena — on endastmõistetavalt liialdus. Öeldakse, et spordi-klass ei ole põrmugi sõltuv rahvusmeeskonna tagajärjekusest. On tehtud viga, kui varemalt asuti seisukohal, et rahvusmeeskond ja tema tagajärjed — need tähendavad üldist tõusu või langust. Austria rahvusmeeskond viimasel ajal ei ole suutnud võidukas olla seetõttu, et Austria praegu puudub paar küllaldaselt head meest, mõned kohad meeskonnas on täidetud nõrgemini kui varemalt. Kuid paari suurmängija puudumise tõttu ei saa veel kõnet olla jalgpalliklassi langusest.

Palju kaaluvamaks tuleb pidada seda, kuidas on olukord klubimeeskondadega, kuna need moodustavad kogu jalgpalli aluse. Austrias on nüüd jõutud arusaamisele, et on vaja mõelda jõudude värskendamisele ja klubide majandusliku olukorra parandamisele. Austria liiduklassis on 12 meeskonda, kõik Viinist. Tšehhoslovakkias ja Ungaris on olukord vastupidine — seal on viimastel aastatel ettevõetud ümberkorralduse ja provintsi edenemise tõttu üle poole meeskondadest provintsis. Nüüd, õige äkitselt, ollakse ka Viinis vaimustatud provintsimängijatest. Imestatakse, millise värskuse ja elavusega provintslased võistleavad — hoolimata sellest, et olud provintsis on koguni raskemadki pealinna omadest.

Öeldakse lausa selgesti välja, et provintsiuusasid ei tule pealinna klubidesse tuua, vaid tuleb taotleda provintsiklassi tõst-

mist nii kõrgele, et see suudab võistlusesse astuda pealinna klubidega. Viinis seni ei oldud eriliselt huvitatud sellest, mis sünnib väljaspool Viini. Austria jalgpalliliit on korrektsetes suhetes provintsiuustudega, kellele vahete-vahel antakse toetusi, et nende kaebusi vaigistada, kuid üldiselt vaadati provintsi jalgpallile nagu mingile ülearuusele koormavusele ja mitte kui toele.

Nüüd arvatakse, et tõsiselt on tulnud aeg liiduklassi kuuluvate Viini meeskondade arvu vähendamiseks ja vastavalt sellele liiduklassis ruumi andmiseks provintsi-meeskondadele. Ollakse kindlad, et Viini mängijatematerjali saadakse paremini kasutada ja ka paremini arendada, kui Viini suuri klubisid kontsentreeritakse väiksemale arvule.

Peamiseks eesmärgiks Austrias on aga nüüd provintsi jalgpalli edendamine. Peetakse võimalikuks ja tõenäoliseks, et Viini mängijatest mitmedki siirduvad provintsi, kus nad kaasa aitaksid stiili peenenemisele ja paranemisele, millega provintsi suurepärase inimmaterjaliga saaks vastava lihvi. Maakondasid tuleb senisest suuremal määral tõmmata kaasa, millega tõuseb ka spordi kogusumma.

Ollakse nõus, et see aktsioon on küll vaevarikas, kuid samavõrra ka tasuv — kuigi mitte otsekohe, vaid aastate kestes.

Austria jalgpall on seega uuel teel, mida tuleb ja peab pidama soovita-vaks ka meie omale.

Need raudsed mehed sunnivad endist ka uuel aastal kogu maailma rääkima. Nad alustavad uut jahti maailmarekordidele ja valmistuvad suure tõsidusega Berliini olümpiamängudele, kus USA lipp peab jälle tõusma kõige kõrgemale. Pildil vasakult: sprinter ja kaugushüppaja Eulase PEACOCK, maailmarekordimees veerand- ja poolmiler Ben EASTMAN, kuulitõuke titaan JACK TORRANCE, tõkkejooksude maailmarekordimehed Glen HARDIN (400 m) ja Percy BEARD (110 m) ning sprinter CANE. Need kuus jänkil tulevad tänavu uuesti Euroopa turneele. Võistlevad ka Soomes. Kas ka Tallinnas?

ASTUME UUTE SUUR- SAAVUTUSTE TEELE!

Kümnenda olümpiaadi neljas aasta on alanud. Sellel aastal tõuseb olümpia-ettevalmistus haripunktile. Kõik rahvused tahavad ju suurel piduaastal, s. o. üheteistkümnenda olümpiaadi algaastal — 1936. a., esineda võimalikult paremini, et ausas ja vägevas olümpiakonkurentsis tõendada oma rahvuse eluvõimsust, mille hiilgavamateks tunnustusteks on olümpiavõidud.

Juba nüüd võib ette kindel olla, et Berliini olümpiamängud kujunevad rahvuste osavõtult, kava ulatuselt ja suursaavutustelt kõigi aegade hiilgavamateks olümpiavõistlusteks. Nad suudavad ületada isegi Los Angelesi mängud, mis olid ameeriklaste organiseerimisvõime uhkeimaks demonstratsiooniks kogu maailmale. Kuid ühtlasi on Berliini olümpiamängud tõenduseks ka selle kohta, et paralleelne tehniliste suursaavutuste tõusuga väljadel ja radadel, vees ja õhus, tõuseb leplikkus ja sallivus maailma kõigi rahvuste vahel. Süveneb tung rahu poole. Mida rohkem rahvad relvastuvad sportlikult, seda rohkem desarmeeruvad nad üksteise hävitamisele sihitud vahenditest. Ühed olümpiamängud võivad rahvuste lepitamise sihis rohkem teha, kui mitu desarmeerimise konverentsi. Olümpiatuli on sümboliks püüule parema ja puhtama inimkonna sünnile.

Mõistetavalt ei saa ka Eesti maha jääda õilsate sihtide saavutamisel. Ikka rohkem ja rohkem hakkab läbi lööma uus maailmavaade, mis on sportlik. Vabariigi valitsus omaltpoolt on seda süvendanud. Nagu käesolevas E. Spordilehes mujal võib lugeda, kingitakse Eesti sportlaskonnale spordihooned. Ühtlasi on see meie spordijuhtide ja ka sportlaste suursaavutus. Nad on tõestanud, et ainult see rahvas, kes on

kõva nii vaimliselt kui ka kehaliselt, omab suurimaid eeldusi olla eluvõimas teiste rahvaste peres. Spordihooned aitab tõsta Eesti rahva eluvõimsust.

Uuel aastal uue jõuga — see on kulunud, kuid sellele vaatamata ikkagi akuutne lause. Jatkame teed üles mäe. Püüame veel parematele saavutustele, kui oleme saavutanud eelmistel aastatel. Spordi kandepinda tuleb Eestis laiendada. Veel rohkem masse spordile. Instruktorite-organisatsioonide võrk suuremaks!

Tehniliste saavutuste rajal püüame veel parematele. Kuigi sealjuures tuleb taluda kaotusi teatud aladel meist parematele rahvustele, siis olgu meie lohutuseks seejuures, et meie olime siiski paremad, kui olime eelmisel aastal. Spordis pole võitjaid, ega pole kaotajaid, vaid spordis on tublid ja ausad võistlejad, kes üksteist austavad.

Astume uute suursaavutuste teele, nagu need kuus jänkil, kes kõrvaltoodud pildil naeratavalt nägudel samumavad edasi.

*

Berliini olümpiamängude ettevalmistuse korraldamiseks on uuel aastal peetud tähtis nõupidamine olümpia kolme-komitee ja keskliidu esindajate vahel, millest 15. jaanuaril võtsid osa K. Terras, A. Andersonkopp, H. Tammer, V. Prii ja J. Villemson.

Sel nõupidamisel tunnistati, et olümpiakomitee peab oma ülesandeks ainult olümpiakandidaatide ettevalmistamise ja olümpiaatletide saatmise olümpiamängudele. Üldise sporditaseme tõstmine ja selle juhtimine koondatagu aga keskliidu kätte, kes seda tööd teeb siiski käsi-käes olümpia-ettevalmistusega. Instruktorite palkamine on seni toimunud killustatult, mille tõttu instruktorite ülalpidamiseks summasid on sageli kulutatud ebaotstarbekohaselt. Nüüd pannakse maksma kindlam kord.

Olümpia-ettevalmistuseks käesolevaks aastaks, määrati olümpiakomitee summadest 5000 kr. Suurim summa — 2110 kr. — määrati kergejõustikule. Sellest saab 960 kr. olümpiatreener, kelleks on A. Klumberg. Edasi määrati 200 kr. sisetreeningu korraldamiseks, 650 kr. paremate olümpiakandidaatide saatmiseks välisvõistlustele ja 300 kr. Soomest treeneri palkamiseks jooksjatele.

Maadlejate ettevalmistamiseks määrati 1450 kr. See summa jaguneb: kahele treenerile 770 kr., hõimurahvaste turniiri toetamiseks 250 kr., välisvõistlustest osavõtuks 400 kr. ja vähemateks kuludeks 30 kr.

Eesti Talmängude toetamiseks assigneeriti 340 kr. ja kiirusutajate saatmiseks Soome 100 kr. — Kolme-komitee reservi jäeti 1000 kr.

Teiste alade olümpia-ettevalmistusele võtmiseks otsuseid ei tehtud.

Edurikast uut aastat liidu liikmetele, juhtidele ja sportlastele

soovivad

Eesti Spordi Keskkliit
Eesti Jalgpalli Liit
Eesti Kerge-, Raita- ja Veespordi Liit
Eesti Käsipalli Liit
Eesti Maadiuse-, Tõste- ja Poksi Liit
Eesti Talvespordi Liit
Eesti Tennise Liit
Eesti Veeremängu Liit
Eesti Võimlejate Liit

Korvpallimeeskonna võtmine olümpiaekspeditsiooni peeti soovitavaks, kuna sel alal, mis meil võrdlemisi tugev, peetakse olümpiamängude ajal Berliinis suur rahvusvaheline turniir.

*

Rahvusvahelise Olümpia Komitee (C. I. O.) kongress astub kokku 25. veebruaril Oslos. Sellel kongressil Berliinis pidamisele tulevate 11. olümpiamängude organisatsioonikomitee president dr. Lewald (Saksa) esineb täielise ülevaatega senitehtud eeltööde kohta ja ühtlasi esineb arvurohkete ettepanekutega eelolevate mängude asjus.

Et korvpall Berliini mängude kavasse võetaks, see on nüüd täiesti kindel. Veebruaris C. I. O. teatab rahvusvah. basketballi liidule viimase tunnustamisest ja vastuvõtmisest.

Oslo kongressi peapunktiks on 1940. a. mängude pidamise kohta kindlaksmääramine. Jaapan põhjendab oma kandidatuuri sellega, et 1940. a. tulevad Jaapanis pidamisele

väga suured pidustused Jaapani keisri-dünastia 2700. aastapäeva puhul. C. I. O. seni aga on võimalikult püüdnud vältida olümpiamängude lähedast ühendamist mõnede muude suurte pidustustega. Room on oma 1908. aastal rahalise garantia puudumise tõttu tagasi võetud kandidatuuri nüüd üles seadnud 1940. aastaks Rooma kuberner on juba tarvilised garantiad esitanud. Veel teistest üheksast linnast, kes oma kandidatuuri on üles seadnud juba aastate eest, üksnes Praha ja eriti Helsingi kindlasti soovivad 1940. a. mängude korraldamist oma kätte. Teised on oma kandidatuurist loobunud finantsriisiko tõttu. Siiajuure võiks märkida, et 1932. a. mängud Los-Angelesis, vaatamata ameeriklaste suurejoonelisusele, jätsid siiski 180-tuhande krooni ümber puhast ülejääki.

Kas 1940. a. mängude väljaandmine juba Oslos toimub, see ei ole veel kindel, kuna puuduvad teated kongressist osavõtjate arvu kohta. C.I.O-l on kogu maailma kohta 66 liiget. Barcelona kongressil 1931. a. veel ei otsustatud mängude andmist Berliinile, enamuse kahekümne seitsmest kokku tulnud liikmest oli küll Berliini poolt, kuid C. I. O. siiski otsustas pöörduda kõigi liikmete poole, mis tookord sooritati telegraafiteel. Lõplik otsus tol korral sai teatavaks 15 päeva pärast kongressi. Kui Oslosse soovitud arv liikmeid kokku ei tule, siis vist ka seekord pöörduakse kõigi C. I. O. liikmete poole, nii et lõplik otsus 1940. a. mängude pidamiskoha asjus saab teatavaks hilisemal korral kuu aega pärast kongressi.

*

Fr. Akeli loobumise tõttu Eestil 1933. a. saadik puudub esindaja Rahvusvahelises Olümpia Komitees. Sellele on E. Spordileht kahel korral (viimati 1. a. veebruaris) juhtinud tähelepanu. E. Spordileht märkis: „Kuna olümpiamängud pole enam kuigi kaugel, siis Olümpia Komitee peaks kiirelt lahendama meie esinda-

ja küsimuse Rahvusvahelises Olümpia Komitees ja samme astuma kohase isiku valimiseks. Vastasel korral jääb side suure olümpiaekeskusega nõrgaks“.

Pealeselle oleks praegusel korral Eesti esindaja osavõtt Oslo kongressist eriti tähtis, kuna seal tuleb, nagu eelpool märgitud, otsustamisele 1940. a. mängude pidamiskoha kindlaksmääramine. Eesti Olümpia Komitee seisukoht 1940. a. mängude pidamiskoha asjus ei ole teada, kuid võiks arvata, et tõenäolisemalt võiks Eesti poolt toetamist leida Helsingi kandidatuur.

Igal puhul, kui Eesti esindaja osavõtt Oslo kongressist ei peaks aset leidma, tuleks loota, et sel kongressil E. O. K. ettepanekul leiaks kinnitamist ja kutsumist Eesti uus esindaja C. I. O-sse.

Kettaheite maailmameister
Harald Andersson

Kas Harald Anderssoni järeltulija? Saksa politseivahtmeister WILLI SCHRÖDER, kes treeningul heitnud ketast tugevasti üle 52 m. Eurooplastest on nii kaugemale küündinud ainult maailmarekordimees H. Andersson, Rootsi.

KUIDAS SOORITADA mäehüppeid

E. Klumberg.

SUUSAHÜPPE-MÄE ehitamisega Nõmmele, Mustamäele, on loota ka Eestis suusa- ehk mäehüpete võrsu- mist laialdaselt harrastatavaks spor- dialaks. Nõmme mägi on esialgu primitiivset kuju, kuid pidades sil- mas, et primitiivne on ka meie hüp- pajate oskus, poleks olnud mõeldavgi kohe täielikuma mäe ehitamine. Se- damööda, kuidas täienevad hüppa- jate teadmised, täiendatakse ka mä- ge, kuni viimane omandab rahvus- vahelise hüppemäe ilme. Mägi täiesti valmina peab teoreetiliselt võimal- dama kuni 45-meetrilisi hüppeid.

Kolme liiki on suusahüppe-mäe- sid: 1) looping-mäed, 2) normaal- mäed ja 3) rekordhüppe-mäed. Kaks esimest liiki ei vasta enam rahvus-

vaheliste määruste nõuetele. Loop- ping-mägedel näiteks on pingutus- laud hüppesuunas veidi ülespoole kal- lakuga. Selle tagajärjel hüppaja tõu- seb kõrgele õhku, kus ta kergesti kaotab hoo ja võib järsult alla kuk- kuda. Normaalmägedel on pingutus- laud loodis. Kuid ka sarnaselt mäelt on raske sooritada puhtaid hüppeid. Holmenkolleni mägi oli varem sar- nase konstruktsiooniga, mille tõttu sellelt mäelt oli peagu võimatu teha 45—50-meetrilisi hüppeid.

Ainsatena vastavad rahvusvahelis- tele määrustele rekordhüppe-mäed, mille pingutuslaud on hüppesuunas allapoole. Nõutav on, et mäel, millelt tahetakse sooritada näiteks kuni 40-meetrilisi hüppeid, olgu pin-

gutuslaua kallakus 8° ja maandumis- nõlvaku nurk kuni 33°. Vastavalt pikemale hüppele väheneb pingutus- laua kallakus ja suureneb maandu- misnõlvaku nurk. Tabel oleks järg- mine:

Hüppe pikkus	Pingutus- laud	Maandumis- nõlvak
30—40 m	8°	30—33°
40—45 m	8°	33—35°
45—60 m	8—7°	35—36°
60—70 m	7—6°	36—37°
70—80 m	6—5°	37—38°

Nendest nõuetest mittekinnipida- mise eest keelati hiljuti Schweitsis kolmel mäel rahvusvahelised võistlus- sed.

Mäed, millelt sooritavate hüpete maksimaalne pikkus 30 m, nimeta- takse harjutusmägedeks. Pikemaid hüppeid võimaldavad mäed nimeta- takse võistlusmägedeks, mis omakor- da jagunevad keskmisteks võistlus- mägedeks (hüpped kuni 70 m) ja mammutmägedeks (hüpped üle 70 meetri).

Vanasti hoiti hüppel suusaninad ülal ja kehahoid oli peagu püsti. Sarnase hüppestiili dikteeris mägede konstruktsioon, mille järgi, näiteks looping-mägedel, pingutuslaua kalla- kus oli hüppesuunas üles. Nüüd on aga läbi löönud a e r o d ü n a a m i l i n e stiil, mille järgi hüppaja lennul kallutab keha tugevasti ette ja asub nagu õhu peal, sest vastusuruv õhk jookseb jalgade juurest läbi. Hüppaja läbib õhu umbes lennukina. Sellest on ka arusaadav viimaseaja suur edu järjest pikemate ja pikema- te hüpete saavutamise näol. Püsti- asendis oli õhusurve kogu keha pin- nale. Kui arvesse võtta, et hüppaja läbib õhu 90—100 km/tund-kiirusega ja maandumisel on kiirus üle 120 km/tund, siis on selge aerodünaamilis- se stiili suur paremus.

Hüpe jaguneb viieks osaks: 1) hoosõit, 2) ärahüpe, 3) lend õhus, 4) maandumine ja 5) allasõit.

Tähtsaimat osa etendab hoosõit. Kui hoog on võetud õieti ja viimist- letud sujuvalt, siis on see parimaks garantiaiks ärahüppe ja maandumise õnnestumisele. Kõigist ettetulnud kukkumistest ja õnnetustest on 50%

Esimene joonis kujutab mäehüppajat hoosõidul. Keha on pool- kükkasendis. Käed ripuvad külgedel pingevabalt. Põlved on koos, jalad ja suusad lähestikku. Suusaninad on ühel joonel. Kogu keha on pinge- vaba. Vaade suunatud sõiduteele.

Teisel joonisel ettevalmistus ärahüppeks. Keha võtab sügavama kükkasendi ja käed sirutuvad ette.

Kolmandal joonisel on hüppaja juba õhus. Tugev kerekallutus ette, mis väldib tasakaalu kaotamist ning vähendab õhu vastusurvet. Käed ringlevad külgedel. Maandumiskoht on juba leitud ja algab ettevalmistus maandumiseks. Suusad on rööbiti maandumisnõlvakule. Ainsaks stiili- veaks on saapakontsade kõrgemale tõusmine suuskade pinnalt.

põhjustanud halb hoog. Halb ärähüpe on süüdi olnud 30%-dil ja halb maandumine 20%-dil kordadel kõigi kukkumiste kohta.

Kuidas toimub hoosõit?

Hüppemäe tornis võtab hüppaja rahuliku, ettekallutatud seisaku ja alustab allasõitu. Sõidul suunatakse pilk läbistatavale teele. Keha on poolkükkasendis, põlved koos. Jalad ja suusad lähestikku hoitud, misjuures kumbki suusk ei tohi olla eespool. Jalakontsad on kindlalt vastu suuski. Käed ripnevad lõdvalt, pingevabalt allapoole. Kogu kehahoid on pingevaba, sundimatu. Hoosõidul ei tohi teha mingisuguseid keha õõtsutusi. See on algajate tavalisem viga.

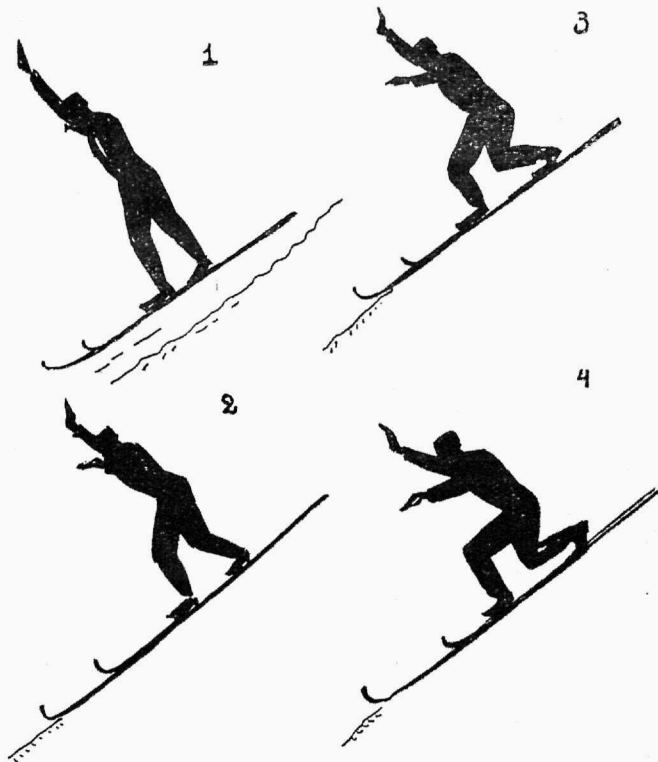
6—8 suusapikkust enne pingutuslauale jõudmist algab ettevalmistus ärähüppeks. Kogu keha raskuspunkt viiakse ettepoole, käed sirutatakse ette. Kehaasend sügavneb, nii et pingutuslauale jõudnult on hüppajal täiskükkasend, põlved peagu vastu rinda. Järgnevalt, millal suusaninad on jõudnud pingutuslaua välisääreni, toimub ärähüpe. Käed tuuakse eest taha ja nende uuesti etteviimisega tõustakse kükkasendist ja sirutatakse ühtlasi kere tugevasti ettepoole (kallakus umbes 45°), nii et ta on tunduvalt eespool jalgu, ja ponnistus ärähüppeks on toimunud ning hüppaja on tõusnud õhku (vaata joonist peal kirja juures), kus ta jätkab käteringe — ülalt taha-alla ja siis ette-üles, et sundida keret veel rohkem ette kallutama. Jalad ja suusad olgu kogu hüppe vältel lähestikku.

Peetagu silmas, et ponnistus ärähüppeks toimub keha ettesirutamisega ja kädetööga, mitte agatõukega. Kui laskuda peensusesse, siis olgu öeldud, et ärähüppel rullutakse kontsadelt varvastele, kuid nii, et kontsad jäävad siiski vastu suuski. Üldse kogu hüppe vältel, s. t. alates hoosõidust kuni maandumiseni, olgu kontsad vastu suuski.

Et täpsemalt kindlaks määrata, millal suusaninad on jõudnud pingutuslaua välisääreni, selleks asetatakse välisäärele väike hunnik lund. Hüppaja tunneb, millal suusaninad puudutavad seda väikest takistust, ja see olgu talle lõplikuks märguandeks õhikutõusmiseks. Mõistetavalt jälgivad ka silmad ärähüppe koha lähene-mist.

Väikese mäe puhul, mis võimaldab ainult lühikesi hüppeid, tuleb ärähüppel käed kohe üles ette viia, ilma et neid vahepeal oleks taha sirutatud. Vastasel korral kaob tasakaal, sest lühikese hüppe puhul on ka hoog lühem ja kiirus väiksem. Samuti on lühikese hüppe puhul kehaasend püstim.

Lennul õhus hoitagu kere niivõrd ees, et suusad oleksid rööbiti maandumise nõlvakule. Kerehoiu ees

Esimesel joonisel lennu lõpp. Üks jalg on nihkunud veidi ettepoole. Keha seis on sirgenenud. Teisel joonisel toimub maandumine. Jalad on põlvedest kõverdunud ja sammseisakus ette. Suusad puudutavad maad üheaegselt ja korraga kogu pinnaga. Kahel ülejäänud joonisel laskumine kükkasendis. Käed on alla tulemas saapaninade juure ja keha raskuspunkt nihkumas veidi ettepoole. Mõlema jala säär ja reis on täisnurkses asendis. Algamas on viimne faas hüppest — allasõit pärast hästiõnnestunud maandumist.

säilitamiseks ja samuti keha tasakaalu säilitamiseks teevad käed küljepeal ringe. Kere tugeval kallutusel ette on õhu vastusurvepind väiksem, mis soodustab kaugemale lendamist. Olgu märgitud, et edasilükkumise kiirus suureneb kogu hüppe vältel, kuni ta haripunkti saavutab maandumisel. Kiiruse järjest suurenemine on aerodünaamilise stiili tähtsaid omadusi. Vana hüppestiili suureks paheks oli liikumise hoo kadumine õhus, mille tagajärjel järsud kukkumised olid sagedased.

Õhku tõusnult algab kohe ka ettevalmistus maandumiseks. Selle koha lähedale, kuhu katsetatakse maanduda, asetab hüppaja enne hüpet mingisuguse hästi silma paistva märgi (näiteks kuuseoksa) ja lendu tõusnult on ta ülesandeks märk võimalikult kiiremini üles leida. Lennu lõpul tuuakse üks jalg pikkamisi veidi ettepoole. Algajal on seejuures soovitatav ühtlasi jalgu põlvest veidi kõverdada ja alles siis maanduda.

Maandumisel on jalad põlvest kõverdunud sammseisakuks. Mõlemad suusad puudutagu maad üheaegselt ja kogu pinnaga.

Pärast seda, kui maandumisel on saavutatud keha tasakaal, algab allasõit. Keha on sügavas kükkasendis, raskuspunkt veidi ees. Reis ja säär moodustavad täisnurga. Kannad vastu suuski. Käed pinguli saapaninade kohal koos.

Nii kombineeritud suusavõistluse kui ka iseseisvate mäehüpete puhul hinnatakse ühe või teise võistleja paremust punktidega. Hinnatakse 1) hüppe pikkust ja 2) hüppestiili, mille kummagi eest võib saada maksimaalselt 20 punkti. Kui hüpe on lõppenud komistusega, siis arvestatakse stiili eest punkte 10—0, vastasel korral 10—20. Pikkuse 20 punkti arvestatakse võistlustel sooritatud pikima hüppe eest, kui seejuures pole komistatud või maha kukutatud.

Punktide arvestamine toimus järgmise skeemi järgi.

a) Stiilipunktidele arvestatakse juure punktid hüppe pikkuse eest (kui hüppel pole komistatud) ja kogusumma jagatakse kahele. See on lõpphinnang hüppe eest. Kui aga hüppel on komistatud, siis on stiilipunktid ühtlasi lõpp-punktideks, mis enam ei kuulu kahele jagamisele.

b) Punktid kõigi hüpete eest summeeritakse ja jagatakse siis hüpete arvule. Sellega saadakse iga võistleja hüpete keskmine hinnang.

c) Kõigilt kohtunikelt teatud võistleja kohta tehtud keskmised hinnangud summeeritakse ja jagatakse kohtunike arvule. Saadud punktide arv on lõpphinnangiga hüppaja kohta.

Heaks tulemuseks peetakse, kui on lõpphinnanguna saavutatud 16 punkti. Rohkem saada on raske.

Kõrval on näitena toodud hindamistabel.

Kuna mäehüpped on meil võrdlemisi väga noor ala, siis peatume lühidalt ka mäehüppaja tarvetel.

Parimaid suuski mäehüpeteks saab hickory-puust, mis kasvab peamiselt Ameerikas ja on punase toimega. Sellest puust tehtud suuskadel on kõige parem vetruvus ja vastupidavus. Kuid head on ka tamme-, saare- ja vahtrapuud. Mäehüppe-suusad on tavalisest raskemad, laiemad ja pikemad (220—250 sm), ning kolme

1. kohtunik

O. Veldeman

E. Klumberg

2. kohtunik

O. Veldeman

E. Klumberg

3. kohtunik

O. Veldeman

E. Klumberg

1. hüpe			2. hüpe			3. hüpe			Punkte hüppe eest	
Stiil	Kaugus	Pnk.	Stiil	Kaugus	Pnk.	Stiil	Kaugus	Pnk.	Kogusummas	Keskmiselt
19	18	18,5	19	18	18,5	8	+	8	45	15
2			2			2				
15	16	15,5	14	16	15	13	14	13,5	44	14,666
2			2			2				
18	18	18	19	18	18,5	10	+	10	46,5	15,5
2			2			2				
14	16	15	16	16	16	13	14	13,5	44,5	14,833
2			2			2				
19	18	18,5	18	18	18	7	+	7	43,5	14,5
2			2			2				
13	16	14,5	15	16	15,5	14	14	14	44	14,666
2			2			2				

Lõpphinnang:

O. Veldeman: $45 + 46,5 + 43,5 = 135$ punkti või $\frac{15 + 15,5 + 14,5}{3} = 15$

E. Klumberg: $44 + 44,5 + 44 = 132,5$ punkti või $\frac{14,666 + 14,833 + 14,666}{3} = 14,721$

Märkus: hüppe pikkus 40 m = 20 punkti.

juhtsoonega. Raskuspunkt on rohkem ees. Soovitav on Telemargi-tüüp.

Sidemetena tarvitatakse peamiselt sarnaseid, nagu huithfeldti, seebergi, haugi j. t., millel on kamarihmad. Need seovad suusa tugevasti jala külge. Sidemed kinnitatakse täpselt suusa raskuspunkti keskk kohta. Abiks tarvitatakse vedrusidet suusast saapakanna külge ja veel üht sidet, mis asetatakse tavalisest sidemest kannapoole ja mis läheb läbi suusa pinna.

Saapad olgu tavalisest mõni sentimeeter pikemad, et varbaid maandumisel mitte ära lüüa. Pikemad saapad väldivad suusanina tõusmist kõrgemale, mis rikuks tasakaalu hüppel.

Riietuses kantakse kitsamaid pükse ja tuulekuue asemel sviitrit, et vähendada õhu vastusurvet.

Määrdena tarvitatakse lausikmaa mäaret, mis teeb suusatallad libedaks. Samuti tarvitatakse paraffiini ja mitmel pool schellacki. Suusad olgu tõrvatud.

Enne hüpetele asumist vaadetakgu hoolega läbi sidemed ja suusad, et vältida õnnetuse võimalusi. Algaja ärgu harjutagu kunagi üksinda. Seda eelpooltoodud põhjasel ja peale selle on tal üksinda raske leida oma hüppe-puudusi. Alustatagu lühikeste hüpetega ja alles järk-järgult sooritatagu pikemaid.

Eesti parim suusahüppaja O. VELDEMAN.

SPORDITEGELASED,

Kes Teist viis spordibüroost kogemata kaasa EKRAVELIIDU PÕHIKIRJA? Palutakse tagasi tuua.

Käesoleva numbriga on hinnata kaasas

„EESTI SPORDILEHE“

eelmise aasta

SISUKORD

Kiirjooksu treening talvel

Unusta jooksmine sügisel, et võiksid värskes jõuga alata harjutamist veebruaris

Spordi tõusu ajal on meil (käib peamiselt Soome kohta. — Toim. märkus.) üha enam võitnud poolehoidu spordiharu, mis, vastandina eeslõigsele arvamidele ja lootustele, on kõrvaldanud sõerajalt parima sprinteri-materjali. See on pesapall. Kui ma ei eksi, arvati alul, et pesapall arendab sprintereid. Minu arvates on aga pesapall osutanud karuteene.

Ma ei ole pesapalli vastane. Leian sel olevat suure väärtuse noorsoo spordivaistu ja vormi arendajana. Kuid ma ei suuda mõista, et noored, tugevad mehed anduvad täieliselt tolle võrdlemisi kerge ja vähe kehalist pingutust nõudva spordiala harrastamisele just neis aastates, millal nad on oma parimas vormis. Kahtlemata on parim materjal ka parimad pesapallimängijad. Kuid neil on raske kriitilises ajajärgus — 16 ja 20 a. vahel — lahkuda meeskonnast, et anduda näiteks lühimaade jooksu harrastamisele.

Koolides, kus seni on eelistatud pesapalli selle kerguse tõttu, tuleks pöörata enam tähelepanu üldspordi harudele. Pesapalli meeskondade juhtidele aga paneksin südamele lasta oma põistel joosta ka „siledal“ ning pöörata erilist tähelepanu kiirusharjutustele.

Pesapallimängijatele aga annaksin nõu loobuda sellest alast 19- või 20-aastasena — kui nad tahavad saada headeks teistel spordialadel. Pärast 30. aastat võivad nad uuesti täie auruga jätkata pesapallimängu.

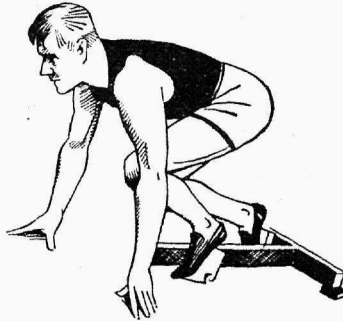
Talvised harjutused.

Kiirjooksu harjutusi ei tohi sügisel lõpetada järsku, vaid pikkamööda. Umbes sama tuleb öelda kevadise kohta: start ei tohi toimuda järsku. Sügisel ei tohi lihastele ja kogu kehale anda puhkust järsku. On tõestatud, et harjutuste ajal vererõhumine on kõrgem kui puhkeajal. Seepärast, et vältida vererõhumise liig suurt vahet, mindagu puhkusele aste-astmelt. Sageli kaebavad sportlased sügisel mingisuguse kummalise roidumise, närvilisuse, isegi haiguse üle, mõistmata leida selle põhjust. Tavaliselt on aga põhjuseks harjutuste järsk lõpetamine.

Sõltuvalt kliimaatilistest tingimustest lõpetatagu harjutamine oktoobrist. Puhkus kestku umbes neli kuud.

Puhkus tähendab seda, et kõik, mis puutub spordisse, selle stiilisse, harjutamisse, unustatakse selleks kolmeks ja pooleks või neljaks kuuks täieliselt. Tähelepanu ja harrastused juhitakse sootuks mujale: tööle, õpinguile jne. See on tarviline närvidele täielise puhkuse võimaldamiseks. Kogutakse uut jõudu ja võetakse juure kaalu. Kui puhkus on selle kolme ja poole või nelja kuu vältel olnud täieline, tuntakse uut indu ja uut tahtet harjutuste uuesti-alustamisel.

Puhkust endale talve jooksul peab iga sportlane lubama. On ekslik ar-

Seadeldis sprinteri talvisteks lähteharjutusteks.

vata, et läbi kogu aasta harjutamine tõstab vormi ja parandab tulemusi. Selline arvamine on ekslik kõigi spordiharude suhtes. Kuigi meil kaevatakse talve pikkuse üle, on selline sundpuhkus siiski üksnes kasuks.

Veebruaris alustatakse uuesti harjutamist. Sellest on veel pikk aeg kuni suveni ja harjutamiseni väljadel. Kuid suvi on lühimaade jooksjale vormi saavutamiseks liig vähese kestusega. Seepärast peab võimaluse piires kasutama talve kevadepoolt.

Peamine harjutamisviis on kodune võimlemine. Samuti sobivad lühimaade jooksjatele vahepingutavad suusatamisretked, mis ei tohi olla aga liig pikad. Koduse võimlemise programmi sisaldavad igasugused võimlemisharjutused ilma riistadeta, kuid eelistatavamad on venitus- ja lõdvestavad harjutused (spordivõimlemine).

Võimlemine igal hommikul on sama

tarviline, nagu hommikune söömine. Liigutused võivad olla vahelduvad ja nad ei vaja mingit lü.

Lisaks tavalisele võimlemisele sisaldab lühimaade jooksja programm veel jooksu „õhus“ selili asendis, kohal jooksmist, misjuures käte liigutused on samalaadsed, nagu tõelisel jooksul. Põlved tõstetakse kõrgele, asetatakse ettepoole kummarduvasse asendisse, ja kogu jalatald lüüakse vastu maad nii kiires tempos kui suudetakse. See on n.-õ. lühimaajooksu paigal ja selle sihiks on saavutada head tasakaalu ja kiiret põlvede tõstmist. Seoses seega võidakse harjutada ka käte lööki üle rinna. Selleks võetakse näit. parema käega vasaku käe põldlast kinni ja surutakse mõlemad käed rusikasse. Paigal joostes liigutatakse käsi eelpoolmainitud asendis üle rinna. Peab meeles pidama, et lihased ei tohi olla pingul. Tähele panna: põlv kõrgele, jala nina otse ette, käte liigutused jõulised! Sarnaselt õpitakse käte tööd põiki üle rinna.

Selliste harjutuste vahel sooritatakse teisi liigutusi ja alustatakse siis jälle jooksuga. Jooksuharjutuste kestus päevas võib ulatuda 15 minutini. Üldiselt on võimlemisharjutuste kava alul lühem ja kergem. Kuid kui väsimus enam ei häiri, võidakse sooritada raskemaidki liigutusi. Kui iga hommikune võimlemine tundub tüütavana ja kutsub esile tülpimuse, võib võimelda ka harvemini. Kuid võimlemisega harjutakse ruttu, nii et ta lõppeks muutub üpris meeldivaks.

Lähet tuleb harjutada võimalates. Iga spordiselt peab kandma hoolt sisetreeningu võimaldamise eest. Hiljem, kevadel, võetakse kavva ka jalutusetked. Kuid need ei tohi olla pikad ega asetada nõudmisi vastupidavusele. Jalutustega pannakse vaid alus keha ja elundite vormi saavutamisele, et ühtlasi harjuda keha ja vere kiirema liikumisega.

Kui aga sooritatakse liig pikki ja lisaks sellele veel kiirematemopolisi jalutuskäike, mõjuvad need kangestavalt lühimaade jooksja tundlikele säärtel. Alles ilmade muutudes soojemaks, võib mürdmaal harjutada vastupidavust. Siis võib üks kord või kaiks kord nädalasa joosta kõige rohkem 3 km. Kiirust võib aga harjutada üksnes spordiväljal.

JALGPALLIGA BERLIINI!

E. JOLL

Mie jalgpalli võiks võrrelda operetiga meie teatris: otsekui operetti sallitakse, aga ei peeta puhtaks kunstiks, samuti jalgpalli ei taheta tunnustada õilsa spordina.

Tundub, et jalgpall meie spordivüürerite silmis on alati olnud kuidagi sallimatuks lapseks — tuhkatriinuks, kes hoolitsegu ise selle eest, kuidas elada ja enesega tulla toime. Igasuguste toetuste, abi- ja reisirahade jaotamisel on kõik teised spordid peretütarde olukorras, ainult jalgpall on too orb, kellele vaadatakse kõõrdi. Elu on otsekui muinasjutt: kogunisti too tuhkatriinu ongi kõige elujõulisem, levinum ja armastatum laiate masside seas.

Eriti akuutsel kujul ilmneb meie spordijuhtide suhtumine jalgpallile noil aegadel, millal seisab ees mingisugune suur spordisündmus. Mäletada on ägedaid sõnalahinguid enam kui kümme aastat tagasi, enne 1924. a. Pariisi olümpiamängusid: kuidas siis vaieldi ja kaaluti, kas saata jalgpalli-rahvusmeeskond olümpia-turniirile või mitte. Jaatav otsus tuli ainult üle noatera. Seda pahameele ja kadeduse valangut mõnedes ringkondades, mis pääsis valla, kui otsus sai neile teatavaks!

Umbes samasuguse olukorra ees seisame ka nüüd, millal on käimas kõikjal ettevalmistused Berliiniks.

Olümpiakomitee viimasest koosolekust nähtub, et summade jaotamisel olümpia eeltreeninguks käesoleval aastal pole jalgpallile määratud sentigi. Sellest on loogiliselt järeldada, et olümpiakomitee põhimõtteliselt vähemalt praegu, ei poolda jalgpalli-rahvusmeeskonna osavõttu Berliini olümpia-turniirist.

Teisest küljest on jalgpalliliit omalt poolt ja omal kulul alustanud eeltöödega rahvusmeeskonna ettevalmistamiseks eelolevaks hooajaks, mis kahtlematult osutub suureks ja raskeks eksamiiks meie pallimeestele. Tänavune jalgpallihooaeg peab näitama, kas meie jalgpall väärib saatmist Berliini või mitte.

On mõisteta, et olümpiakomitee ei saa praegu teha põhimõttelist otsust, mitu meest millisel alalt ta Berliini saadab. Selleks on aeg veel varajane. On üldiselt teada, et olümpiakomitee käsutada olevad ressursid pole kuigi suured, ja eeskätt antakse raha sinna, kus seda kõige enam vajatakse ning kus seda kõige otstarbekohasemalt kasutatakse. On aga samuti teada, et olümpiakomitee mitmel korral on rahaga käinud ümber päris lahkelt. Kui viimane suurem kulutus tehti 1928. a. Amsterdamis puhul, siis seitsme aasta jooksul olümpiafondist on antud summasisid välja õige mitmetel juhtudel, kuna fondi juurekasv on olnud väike.

Jalgpall pole olümpiafondi suhtes kunagi olnud pretensioonis. Sellepärast tundubki nüüd, olümpia eeltreeningu summade jaotamisel, jalgpalliga mitteametamine olevat siiski ebaõiglane.

Siinkohal peab märkima, et Eesti jalgpall on olümpiafondist viieteistkümmene aasta jooksul saanud ainult üks kord toetust: 1924. a. Pariisi puhul. Seegi summa polnud kuigi kohutav-suur, sest enne ja pärast olümpiamängusid korraldati võistlusi Budapestis, Saariemaal ja Rotterdamis. Nendest võistlustest saadud summad kahandasid tunduvalt reisukulusid. Ning kui nüüd, üheteistkümmene aasta järele, meie jalgpall apelleerib olümpiakomitee poole toetuse saamiseks ettevalmistuseks Berliini olümpia-turniirile, siis see, tõesõna, pole mingi patt.

Võiakse ju ütelda ja heita ette, et aastate jooksul meie jalgpall pole maavõistlusi pidades saavutanud ühtki resultaati, mis oleks hinnatav rahvusvahelise mõõdupuuga. Või teiste sõnadega: meie jalgpallisaavutusi üldse ei saagi kõrvutada saavutustega kerge- ja raskejõustikus. Milleks siis kippuda Berliini, kus väljavaateid niisama hästi kui ei olegi?

Helgeid päevi meie jalgpallil on olnud tõesti vähe. Tõelisel mõistlikke ja rahuldavaid resultaate võib lugeda üles sõrmedel. Ei tuleks kõne allagi meie kerge- ja raskejõustiku tippsaavutiste-meeste võimete võrdlemine jalgpallimeeste omadega. Ainukeseks lohutuseks jääb vast, et neilgi eesõigustatud aladel maailma võistluste numbrilised tulemused pole kuigi hiilgavad — igatahes mitte paremad jalgpalli vastavatest.

Mis meil head ja kuulsat on, need on ikkagi üksilute meeste individuaalsed saavutused. Nendega oleme läinud Euroopasse ja oleme läinud maailma. Üldtasemelt on aga pilt võrdne jalgpalliga, kus pole jõutud kaugemale oma ninaesisest.

Jalgpalli kui spordi laad on kord juba selline, et siin ei saa olla tippsaavutuste-mehi, kes läheksid ja paarikesti üllataksid ning võidaksid. Teisiti on lugu kergejõustikuga, kus paar tippsaavutuse-meest küll ei võida maavõistlust, kuid võivad üllatada kas või maailmarekordidega. Aeg ja mõisted on sellised, et üht individuaalset suursaavutust hinnatakse rohkem kui untsuläinud maavõistlust.

Täitsa loomulikult kergib nüüd üles küsimus, mis kasu oleks meie jalgpallimeeste saatmisest Berliini?

Sellele küsimusele võiks vastata F. I. F. A. presidendi Jules Rimet sõnadega, mida ta ütles Eesti

KÕIKJAL SAADAVAL

OSTKE

OSTKE

HÄSTITUNTUD,
VASTUPIDAVID
JA NÄGUSAID

„NOKIA“

KALOSSE
JA
BOTIKUID

jalgpallimeeskonnale ning ta esindajaile 1924. a. vastuvõtul Pariisis: „Ma imestan ja austan teid ja teie juhte, kes te nii kaugelt ja nii suurtele kuludele vaatamata olete tulnud mitte võitma, vaid õppima.“

Sõna „õppima“ ei sobi enam hästi meie praktilisust taotlevasse ajajärku, kuid ta on alati paikapidav. Kui meie jalgpallimehed läheksid Berliini, siis ainult vaatama, kuidas õieti jalgpalli mängitakse.

On suur au elada kaasa vähemalt ühedki olümpiamängud, ja ma teeksin sellest generatsiooni küsimuse. Jalgpallimehe tavaline mänguiga meil on 10 aastat ja rahvsmängija, kes selle aja jooksul enam-vähem pidevalt püsinud rahvusmeeskonnas, peaks saama kord ka olümpiamängudele, resp. olümpia-turniirile. See oleks kõrgeim auhind, grand-prix, tema sportlikule tegevusele jalgpallis, kus tavaliselt auhindu ei armastata ega harrastata jagada. Kui igal pool muudel aladel õppimiseks jagatakse stipendiume, siis võtaks seda vastu ka eesti jalgpallimees.

Kuid nüüd küsitakse, mida õppis meie jalgpallirahvusmeeskond Pariisis ja mida ta järgnevatel aastail selle ekskursiooni tulemusena saavutas, siis kõnelevad arvud küllaldaselt selget keelt. Meie jalgpalli tõus ja edu püsisid ajani, millal „vana kaardivägi“ hakkas langema reast välja. Võidud Soome üle, mitmekordne B. M. tiitel ja suurepäraseid resultaadid nimekate Kesk-Euroopa meeskondadega — see kõik oli üheainsa välisreisi kaadne tulemus.

Ja kui meil olekski jalgpall praegu väljasuremisel (mida rõõmustaval kombel kaugeltki pole mär-

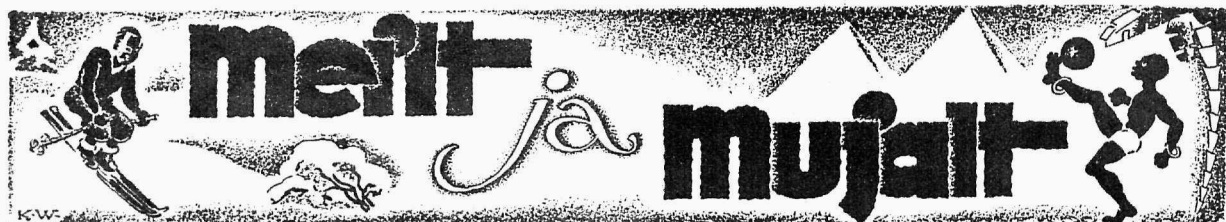
gata), seda vähem põhjust oleks keelduda igasugustest abistamistest. Kas pole meil näit. kergejõustik mitmel ja mitmel korral olnud täiel määral surma vaakumas? Talle on päris kunstlikult aetud elu sisse ning nüüd on ta sünnitanud mehi, kelle nimed ja saavutused kõlavad üle Euroopa.

Siirdudes tagasi jalgpalli juure ei tahaks uskuda, et see laps (pealegi võõraslaps!) heidetakse vannist välja koos pesuveega. See laps ajab enese vägisi jalule ja elab edasi, kuigi vast kidurana ja jõuetuna. Seda ometi ei tohiks lasta sündida.

Kui Eesti jalgpalliliit on nüüd palganud treeneri, kes ametisse astub juba 1. märtsist, kui Eesti jalgpalli rahvusmeeskonnal seisab ees raske pallihooaeg, mille kõige palavamad heitlused toimuvad juba arvatavasti mais (ringreis Kesk-Euroopasse), siis on see selge tunnus, et meie jalgpalliliit rahvusmeeskonnale korraldab suurt ettevalmistust ja ühtlasi suurt eksamit järgneva aastaks — olümpia-aastaks.

Veidi üle kolme tuhande krooni — seda läheks maksuma meie jalgpalli-ekspeditsiooni saatmine Berliini. Palju enam kulub raha vast vastavate eeltööde tegemiseks ja eeltreeningute läbiviimiseks. Kuid need mõlemad summad kooski moodustavad päris tühise osa sellest summast, mis välismaa meeskonnad igal aastal viivad Eestist. Kui meil on raha pillata neile, siis peaks seda ka piisama Eesti jalgpallimeeskonna Berliini saatmiseks.

Eesti olümpiakomiteel leidub kindlasti võimalusi oma otsuste revideerimiseks.

Läti jääspordis Eestist parem. Kiirusutamise-maavõistluse võit läks jälle Lätile.

Tänavune maavõistluste-aasta algas kaotuste tähe all. Tartus kapituleeriti Lätile kiirusutamises ja Kauganes Leedule ping-pongis. Kahest kaotusest halvemaks oli esimene. Ta tõendas, et Põhjamaade hulka ihkav Eesti on jääspordis tunduvalt järel lõunapoolsemast Lätist. Kui meie armastatuimaks vabanduseks jääspordi mitteedenemisele oli seni talve lühidus, siis, arvestades, et Läti tali on enim lühem kui pikem meie omast, tundub see vabandus otsituna millegi muu varjamiseks. Oleme varemalt E. Spordilehes toonitanud jääspordi suurema propageerimise tarvidust, seda toonitame ka nüüd. Võib-olla toovad Eesti Talimängud loodetava pöörde.

Lätlastel on rohkem energiat ja ettenägelikkust, vähemalt jääspordi aladel. Näiteks on nad juba ammu hokit eelistanud jääpallile, ning üle läinud peamiselt esimese harrastamisele. Meie alles ostame hokikeppe, sellal, millal Läti oma hoki on viinud juba Euroopasse.

Mitu heade tagajärgedega hoki-turneed on lätlastel seljataga, isegi kanadalastega on nad kepid kokku pistnud, ning viimastega kohtamisest tulnud välja igatahes parema tagajärgega (0:14) kui Vana-Maailma parimad oma esimestel kohtamistel ookeanitaguste suurustega.

Teel Euroopasse, mis ühtlasi on tee maailmaklassi tõusmiseks, on lätlased ka kiirusutamises. Kui 1934. aastal vastaval maavõistlusel Eesti kaotas ainult 4,5 punktiga, siis nüüd punktide vähemate kogusummade juures kaotati suurema vahega (üle 16 punkti). Edu see igatahes ei osuta. Meie parim — A. Mitt — oli maavõistlusel alavormis. Kuid, nagu ütleb J. Martin, oleksime maavõistluse kaotanud ka Miti parema vormi puhul. Lätlased on niivõrd ette läinud meist. Meie ei tunne kadedust lätlaste edu üle, kuid tunneme kurbust kiirusutamise nõrga edenemise üle Eestis.

Eesti-Läti 2. kiirusutamise-maavõistlus peeti Eesti kiirusutamise kantsis — Tartus. Vaatamata halbadele jääoludele (sula tõttu) saavutas lätlaste parim J. Andriksons kaks rekordset tulemust, korrates

Triump!

ON ESIMENE
KVALITEET-PABEROSS
ODAVA HINNAGA

25 TK. - 20 SNT. *Lafarme*

PEPERSEN

NARVA KALEVI MANUFAKTUURI RIIDED

**on tugevad, on nägusad, on odavad,
on saja-aastase kuulsusega.**

Iga kangas kannab vabrikumärke, mida ostmisel tähele panna.

Tõsine isamaalane ja see, kel kodumaa kallis ja kaunis, kannab ainult kodumaal valmistatud riiet, teades, et sellega ta vähendab tööpuudust ja annab teenistust ja leiba oma rahvale.

Läti rekordi 500 m-is ja püstitades uue 5000 m-is. Eestlastest oli läbilõikes parimaks R. Jürgenson, kellest peaks arenema A. Miti järeltulija. Lühimaade suurlootus K. Päriste kannatas treeningu puudumise all.

Tehnilised tulemused olid:

500 m: 1. Andriksons, Läti, 46,3. 2. Mitt, Eesti, 47,0. 3. Bersinsch, Läti, 47,3. 4. Rumba, Läti, 48,7. 5. Reivart, Eesti, 49,1. 6. K. Päriste, Eesti, 51,6.

1500 m: 1. Andriksons, Läti, 2,44,8. 2. Bersinsch, Läti, 2,48,8. 3. Jürgenson, Eesti, 2,50,2. 4. Rumba, Läti, 2,53,5. 5. Mitt, Eesti, 2,54,7. 6. Reivart, Eesti, 3,01,8.

5000 m: 1. Andriksons, Läti, 9,12,4. 2. Bersinsch, Läti, 9,20,9. 3. Leinieks, Läti, 9,27,8. 4. Jürgenson, Eesti, 9,33,4. 5. Mitt, Eesti, 9,49,4. 6. Kreutzberg, Eesti.

10.000 m: 1. Jurjevs, Läti, 21,18,0. 2. Leinieks, Läti, 21,38,5. 3. Jürgenson, Eesti, 21,53,7. 4. Dravnieks, Läti, 22,01,8. 5. Reivart, Eesti, 22,42,3. 6. Kreutzberg, Eesti, 23,42,6.

Seega võitsid lätlased kõik neli esikohta. Eestlaste parimaks oli A. Miti teine koht 500 m-is.

Maavõistluse lõpptulemuse saamiseks arvestati mõlema rahvuse kahe parima uisutaja tehn. tagajärgedega igal distantsil. Selle järgi kujunes punktide vahetõrk: Läti 444,89 ja Eesti 461,07.

Järgmine maavõistlus peetakse veebruaris Riias.

EESTI SPORDILEHT

SPORDITEADUSLIK KUUKIRI

Nr. 1 24. jaanuar 1935 16. aastak.

ilmub Eesti Spordi Keskkliidu väljaandel iga kuu 20. päeval.
Toimetus ja jaotus: Tallinn, Raekoja pl. 9. Tel. 444-28.

Talius avatud iga äripäev kl. 9—3.

TELLIMISHIND: aastaks 3 krooni, 1/2 a. 1 kr. 50 snt, 1/4 a. 75 snt.

Välismaale aastaks 4 krooni, 1/2 a. 2 krooni, 1/4 a. 1 kroon.

Tellimiste vastuvõtm. talituses, kõigis posikontorites ja ajakirjanduse kontorites.

KUULUTUSTE HIND: välimine kaas ja tekstis: 1/4 lhk. Kr. 50.—,

1/2 lhk. Kr. 25.—, 1/4 lhk. Kr. 12.50; sisemised 1/4 lhk. Kr. 40.—,

1/2 lhk. Kr. 20.—, 1/4 lhk. Kr. 10.—.

KUULUTUSI VÕTAVAD VASTU: talitus, Raekoja pl. 9, tel. 444-28;

A. Hahn, tel. 440-98 ja ajakirjanduse kontorid.

Üksiknumber 25 senti.

Tartu esimene korvpallivõit Tallinna üle.

Tartu korvpallitaseme suure tõusu loomuliku tagajärjena oodati ta võitu Tallinna üle ka linnavõistlusel. See toimuski järjekorras 11. linnavõistlusel. Oma kodulinnas saavutas Tartu paraja ülekaalu 49:32. Tartu mängis ühtlaselt hästi lõpuni. Tallinnal ei suutnud alul küllaldaselt vastupanu osutada kaitse, ka edurivi oli liimist lahti. Esimese 10. min. vältel saavutas Tartu võiduka ülekaalu 21:6, milline vahe poolaja lõpuks rebenes 19-le punktile — 33:14. Teine poolaeg möödus tasavägiselt.

Tartu selle järjekordse võiduga nihkus ka rahvusmeeskonna baas Tartusse. Rahvusmeeskonna Läti vastu moodustab Tartu NMKÜ tervikult mõnemehelise kõvendusega Tallinnast.

Tartu võitude-seeria üllatuslikuks katkestajaks osutus esivõistluste tsüklis Tallinna NMKÜ, kes korvpallis lõi favoriiti 35:25 (19:8). Ka võrkpallis kaotas Tartu esivõistluste-matschi — ESS-le 12:15 ja 10:15. Need võistlused peeti Tallinnas. Kohe järgmisel päeval saavutas Tartu lohutusena võidu korvpallis ESS-i üle 61:21 (39:13) ja võrkpallis Tallinna NMKÜ üle 15:7, 8:15 ja 17:15.

Spordimagasin.

Tallinna Spordipressi Klubi väljaanne. Jaanuar 1935. Toimetanud O. Lõvi ja A. Hahn. 64 lhk. + kaaned. Hind pool krooni.

TSK-i järjekorras teine spordimagasin on spordikirjanduse turu väärtuslikuks rikastajaks. Välimuselt ja sisult hästi toimetatud on ta Eesti parimaid selle-sarnaseid väljaandeid. Müügil raudtee-raamatukappides, ajalehekioskides jne. Tellijatele, kes saavad magasinini hinna rahas või postmarkides TSK-le, aadressil Tallinn, Rüütli 2—6, tel. 440-98, toimetatakse magasin TSK kulul kätte.

Spordimagasini sisu: K. Terras „Eestile spordihoone!“, A. Adorf „Aasta äärel“, H. Tammer „Vajame valitumat spordireportaashi“, E. Jõll „Miks ei võiks see nii olla?“, K. Teder „Kui Euroopa meister käis karjas“, A. Mändvere „29 maavõistlust Eesti vilega“, A. Hahn „Spordimätseenid“, Cactus „Vigastuste peenkultuur“, Pêle-mêle, B. Karro „Kui suurelt kaotab Eesti“, V. Raudsepp „Kas endisaeag-

sed kuulsused ületatud“, Toomas Kivi „Uus üritus“, E. Jõll „Oma mehi“, Toomas Kivi „Mitu meest Berliini?“, Oskar Lillendal „Eluline inimene“ ja I. Peterson „Retrospektiivset“. Karrikatuure ja illustatsioone J. Jensenilt ja K. Vanaveskilt. Rohkesti fotosid.

A.-S.

FRANZ KRULL

MASINAEHITUSE VABRIK

ASUT. 1865. A.

ASUT. 1865. A.

Tallinnas, Kopli tän. nr. 68.

Kodune keskjaam 425-35 kuni 38.

Tartus, müügiosakond.

Laod Raekoja 13, telefon 17.

Masina-, katla-, põllutööriistad ja sisseadad igat seltsi. Parandustööd, elektri- ja autogeeniline shveisimine. Kõrgeväärtuslik mal- ja vasevalu.

Möödukad hinnad.

Nõudke eelarveid.

Ping-pongi kaotus Kaunases.

Eesti-Leedu 2. ping-pongi maavõistlus, mis peeti Kaunases, lõppes leedulaste üllatusliku võiduga 8:2. Leedu ping-pongi tase on viimastel aastatel tugevasti tõusnud ja möödunud juba endise Balti parima — Läti — omast. Eesti kahe punkti toojateks osutusid Frants ja Lembra. Viimane võitis Leedu meistri Remeikise 21:18 ja 21:9. Järgmisel päeval peetud Tallinn-Kaunase linnavõistluse võitsid samuti leedulased — 7:4.

Ümber palli.

Union Saint-Gilloise, Belgia jalgpallimeeskond, tuli toime sensatsioonilise saavutusega: 50-nest järjekorras peetud matschist ta ei ole kaotanud ühtki. Selle saavutuse eest meeskond saab sporditrofee, „Belgia kuldmedali“.

Kas teate väravavahti, kes viie aasta kestes ei ole lasknud ühtki palli oma väravasse?

Säärane fenomen on ometi olemas. Ta nimi on J. C. Grant, ta mängis Schoti suurklubis Queen's Park'is ja ei lasknud ühtki palli oma väravasse aastast 1867 aasta 1872-ni.

Vastutav toimetaja: A. Adorf.

Väljaandja: Eesti Spordi Keskkliit.

A/S.

„TEKLA“

Peakontor: Tallinn, Suur Karja 15,
tel. 448-18

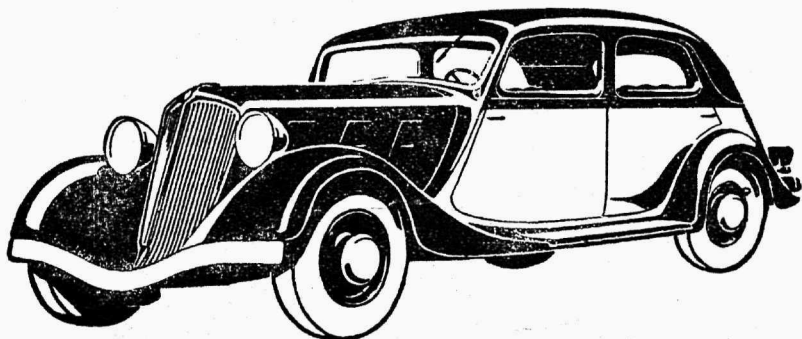
RIIDEÄRID:

Tallinn, Suur Karja 15	tel. 445-23
Tallinn, Valli 10	„ 468-02
Haapsalu, Ehte 2	„ 1-57
Kuressaare, Kauba 2	„ 72
Mustvee, Tartu 15	„ 62
Narva, Peetri pl. 2	„ 2-33
Petseri, Riia 1	„ 1-17
Pärnu, Jänesselja 5-a	„ 1-10
Rakvere, Turuplats	„ 2-85
Valga, Kesk 11	„ 26
Viljandi, Tartu 6-a	„ 2-40
Võru, Jüri 5-a	„ 1-26

Müügil kindlate hindadega järgmiste kodumaa vabrikute kaubad:

**Balti Puuvilla Ketramise ja Kudumise Vabriku A.-S-i
Kreenholmi Puuvillasaaduste Manufaktuuri O.-Ü-se
Sindi Tekstiilvabrikute Ühisuse
Eesti Niidivabriku Ühisuse**

Välismaa kauba tarvitamisel voolab meie raha üle piiri, suureneb järjest töötute arv, jääb vaeseks maa ja rahvas! ● Ostes kodumaa kaupu vähendame tööpuudust!

AUTO-OSAKOND

Esindused:

Soc. An. des Usines RENAULT,
GRAHAM - PAIGE — USA

B. S A B S A Y & K o

Tallinn, Kuninga 5, tel. 435-72, 465-00. Telegr. aadr.: EBIA — Tallinn

OSTKE KODUMAA KAUPA!

Balti Puuvilla Kättramise ja Kudumise Pabrik A. S. • Kreenholmi Puuvillasaaduste Manufaktuuri O. Ü. • Sindi Tekstiilvabrikute Ühisuse, end. Wöhrmann ja Pegg • Eesti Niidivabriku Ühisuse müügikoht ja pealadu •

KAUBANDUS-TÖÖSTUS-AKTSIASELTS

KREENBALT

Telefon:
oma keskjaam 425-14.

Tallinn, S. Karja 13.
Postkast 346.

Telegrammid:
Kreenbalt, Tallinn.